

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14.

Ček. rač. št. 11.430.

Štev. 1.—2.

Ljubljana, dne 4. marca 1936.

Leto VI.

Banovinska trošarina na vinski mošt in vino nezakonito pobrana v Dravski banovini

Takoj, ko se je v letu 1934. odredilo pobiranje banovinske trošarine na vino in vinski mošt, smo bili v dvomu o njeni zakonitosti in smo posebno glede vinskega mošta pozvali naše članstvo v dnevnikih in tudi v našem strokovnem glasilu, da naj izpodbija upravičenost te trošarine. Na naš poziv se je odzval samo en član, kateremu smo sestavili pritožbe na upravna oblastva in končno tudi

tožbo na državni svet. Naravno, da smo z velikim zanimanjem in napestjo pričakovali izid te velevažne pravde. Zato si lahko vsakdo predstavlja naše zadoščenje, ko smo doznali za vsebino razsodbe državnega sveta br. 35.112/35 z dne 11. januarja 1936., glasom katere se izreka nezakonitost banovinske trošarine ne samo na vinski mošt, temveč tudi na

Po tej razsodbi najvišjega upravnega sodišča v državi bi smela banska uprava od 20. maja 1934., ko je uvedla na podlagi uredbe o višini in načinu pobiranja banovinske trošarine na vino in žganje, to trošarino, pobirati le dvomesečno trošarinsko povprečnino, ki se je pobirala od 20. aprila 1932. dalje.

Seveda, da ima ta razsodba tudi pravne posledice v gotovih mejah

za one člane, ki se sicer svoječasniso pritožili, kar pa je razvidno iz navodil, ki jih imajo pristojna združenja. Zadeva pa bo najbrže zanimala tudi one člane, ki so bili vsled utajbe banovinske trošarine kaznovani od strani banske uprave od 20. maja 1934. dalje, ker se vendar ni mogla izrekat kazni za delikt, ki se vobče ni mogel radi nezakonitosti te trošarine izvršiti.

III. vsedržavni gostinski kongres in I. gostinska razstava

V dneh 3., 4. in 5. junija t. l. se vrši v Ljubljani III. vsedržavni gostinski kongres kraljevine Jugoslavije, zvezan z veliko reprezentativno gostinsko razstavo v prostorih ljubljanskega velesejma. S to razstavo hočemo pokazati javnosti razvoj in stanje gostinskega obrta v dravski banovini in v državi ter povdariti njegov pomen za narodno gospodarstvo. Naravno, da je treba pri tem najožjega sodelovanja z vsem članstvom odnosno z vsemi gostinskimi organizacijami, da nam zbirajo, odnosno sporočijo, kje se nahaja razstavni material. Prepričani smo, da se po naših hotelih in starih kmečkih gostilnah nahaja obilo zanimivega gradiva, ki ga je treba rešiti pozabljivosti in ga prikazati javnosti kot znak, da je gostinski obrt najožje povezan z narodno kulturo in z narodnim blagostanjem. Na razstavo spada tedaj sleherni predmet, ki je bil v rabi v gostinskem obratovanju, odnosno se ga še danes rabi v naših obratih. Da predočimo našemu članstvu obseg razstave, naj navedemo program, ki ga je sestavil razstavni odbor in sicer:

1. Zgodovinski razvoj gostinske obrti na področju združenja, banovine itd. (izvirne ustanovne listine, važni starinski dokumenti, tičoč se poslovanja in razvoja gostinskega obrta n. pr. razni razglasi, ki so bili objavljeni v gostinskih lokalih, razglasi o policijskih urah itd., brošure, revije, literatura, ki se bavi z opisom gostinstva, razne diplome gostilničarskih združenj, poednih oseb itd. (Naravno, da se razstavi samo 1 izvod od iste vrste diplom.)

2. Modeli, fotografske slike v formatu 40×50 cm, po možnosti 50×60 cm z lepimi okvirji ali akvarelne slike večjega formata, važnejših, modernih in starih hotelov, kavarn, restavracij, gostiln, bufetov itd. Predvsem se naj razstavi tudi oni gostinski obrt, ki je tipičen za pokrajino n. pr. v Prekmurju, na Dravskem polju, Savinjski dolini, Dolenjskem, Gorenjskem itd.

3. Notranjost obratov: Tipična notranja oprema: modernih in starih restavracij, hotelov, podeželskih gostiln, tipične slikarije.

4. Zunanost obratov: stara znamenja na gostinskih poslopjih, skulpture, kipi, vogalni kamni, napisi i. t. d.

5. Značilni naslovi gostiln in z letnico ustanovitve gostinskega obrata.

6. Gostinska znamenja, izvešana na vhodih: (cagarji, cahni) v naravi ali v fotografskih posnetkih.

7. Modeli odnosno reliefi krajev z naznačbo znamenitih gostiln. Razstavi se naj one gostinske obrate, ki so vezani z večjimi zgodovinskimi dogodki: poset Nj. Vel. kralja, članov kraljevskega doma, konference Male Antante, poset znamenitih nacionalnih oseb, učenjakov, literatov, narodnih voditeljev itd.

8. Jedilni listi, izdani ob priliki raznih svečanosti: Vrsta jedil, ki se jih je posluževal blagopokojni kralj Aleksander, jedilno orodje, ki se je ob takih prilikah uporabljalo; diplomatski obedi.

9. Statistične tabele, n. pr. o kretanju gostinskih obratov, število

moškega in ženskega članstva, njihova starost, njihovo umrljivost, po točnja v gostinskih obratih 1933, 1934 in 1935, število in gostota obratov v poedinih krajih področja združenja in banovine. Obdavčitev gostinskih obratov.

Statistični material o zaposlenosti ženskega in moškega uslužbenstva, o umrljivosti, o njihovih boleznih, o zaposlitvah v poedinih mesecih, gostota uslužbenecv in uslužbenk v poedinih krajih področja.

10. Gostinsko časopisje do danes, naklada tega časopisja, lastne izdaje brošur, revij, zemljevidov itd.

11. Tujski promet in gostinstvo. Gibanje tujskega prometa zadnjih 5 let z ozirom na gostilniške obrate. Nazorna predočitev števila oddanih prenočišč v gostinskih obratih in po privatnih hišah, letaki, brošure, lepaki, filmi itd., ki predstavljajo poedine gostinske obrate.

12. Alpinizem in gostinski obrt: Modeli alpskih koč, v kolikor imajo pravico in značaj pravega hotela, zemljevidi, slike, fotografije.

13. Predočitev obratov, ki ne odgovarjajo predpisom odnosno, ki kvarijo ugled gostinskega stanu.

14. Šušmarstvo v gostinski obrti.

15. Gostinski vrtovi.

16. Obrati v letoviščih, zdraviliščih in kopališčih.

17. Razstava vzorcev odnosno predmetov, ki jih gostinstvo potrebuje. V poštev pridejo predvsem domači obrtniki, industrija itd.

18. Razstava pogrnenih miz. Tu naj razstavijo večja podjetja pogrnjene mize, v čemur se bo vršilo tekmovanje.

19. Razstava specialnih jedil in pijač. Vsaka banovina ima svoj prostor v izmeri ca. 9 m², kjer bosta prodajala moški in ženska oblečena v narodno nošo tipična jedila in pijače svoje banovine.

20. Razstava gostilniških vin.

Pozivamo vsa združenja in člane, da zbirajo razstavno gradivo, naznačeno v programu razstave ter nas obveščajo, kje se nahaja razstavni material, ki odgovarja razstavniemu načrtu. Razstavni odbor sprejema tudi dobre diapozitive in bo sam povečal slike odnosno posnetke. Ka-

Prvovrstno blago! Nizke cene!

K. ČERMELJ

LJUBLJANA

DVOŘAKOVA ULICA 12

Telefon interurban št. 34-50

Brzjavni: Čermelj, Ljubljana

TRGOVINA VINA IN ŽGANJA

NA DEBELO

Vedno v zalogi:

Ljutomerske specialitete, fina namizna vina, dolenski cviček, kakor tudi raznovrstno žganje, špirit, rum, liker

VERMUT VINO - PELINKOVEC LIKER

Točna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

kršno bo sodelovanje, taka bo tudi razstava. V tem se bo gostilničarstvo dravske banovine lahko izkazalo v najlepšem smislu besede in prikazalo tudi svoj visoko razviti čut za pravilno razumevanje v gostilniškem obratovanju. Povdarjamo, da naj prikažejo združenja slike raznih tečajev, skupnih izletov, družabnih večerov, odlikovanja naših članov, spominskih svečanosti itd.

Vse dopise je naslavljati na Razstavni odbor gostinske razstave Ljubljana, Šubičeva ul. 3.

Rjuhe, prte, servijete, brisače, šifon in platno za posteljno ter telesno perilo, gradl za žimnice, nankinge in francoske batiste za pernice, kemično čiščeno perje in puh za pernice in blazine, odeje, koče, flanelaste rjuhe, etamine za zavese in posteljna pregrinjala Vam nudi po nizkih cenah specialna zaloga platna, belega in pralnega blaga

ROBERT GOLI

LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA UL. 3

STAKLO

B. TOBER

tovarniška zaloga stekla

Akc. spol.

První česká sklárna Kyjov

ČSR

Ljubljana, Sv. Petrac. 85

Telefon 34-58

NUDI VAM

steklenice za vino, čaše vseh vrst
Steklenice za vkuhanje sadja znamke
„Hermetic“

Obiščite mojo veliko zalogo!

Postrežem Vam samo s prvovrstno češko kvaliteto!

Uredba o pospeševanju tujskega prometa

Kot smo že poročali, je ministrski svet sklenil 20. p. m. izdati uredbo o pospeševanju tujskega prometa. Sedaj je trgovinski minister dr. Vrbanec podal daljšo izjavo o tej uredbi ter je obenem tudi objavil tekst uredbe same, katerega v naslednjem prinašamo:

Cilj in delokrog uredbe

Čl. 1. 1. Pod pospeševanjem tujskega prometa kot gospodarske panoge v smislu te uredbe se razume delo na razvijanju potniškega prometa v svrhu obiska mest in krajev, ki radi kateregakoli vzroka privlačujejo stalno in v večjem številu tuje in domače obiskovalce.

2. Naloga pospeševanja turizma je po tem olajšati in vzpodbujati obisk omenjenih krajev tako, da se brigajo: za pravilnost prometnih ustanov in sredstev, razen za promet in ustanove, ki spadajo pod prometno ministrstvo, za ugostiteljstvo, pravilno namestitve in oskrbo gostov vobče, za vzgojo strokovnih oseb, ki delajo na turizmu, za turistične objekte, za varstvo prirodnih, umetniških in zgodovinskih vrednot pokrajine, ki so važne za pospeševanje turizma, za propagando naših turističnih krajev v državi in inozemstvu.

Turistični kraji

Čl. II. 1. Kraji, ki obiskovalce privlačijo s klimo, termalnimi viri, floro in favno, prirodnimi lepotami, zgod. in umetn. spomeniki, nar. nošnjo, navadami ali drugimi tur. znamenitostmi, a odgovarjajo ugotovljenim pogojem glede namestitve in oskrbe obiskovalcem, bodo proglašeni za turistične.

2. Odlok o proglasitvi kraja za tur. kraj, izdaja minister trg. in ind. na predlog ali po zaslujanju banske uprave.

3. Ko se kakšen kraj proglasi za tur. kraj, pridobi pravico za vse ugodnosti, ki so predpisane v tej uredbi, istotako pa se podvrže vsem obveznostim iz te uredbe.

4. Obiskovalci tur. krajev bodo uživali ugodnosti v vožnji po predpisih, ki jih uveljavi prometno ministrstvo.

Čl. III. 1. Delo na pospeševanju turizma v tur. krajih spada v dolžnost občin, da v mejah svoje finančne možnosti izvajajo vsa dela javnega značaja, ki so potrebna za pospeševanje turizma, da gredo na roko zasebni iniciativi za zgradbo objektov in podjetij, namenjenih pospeševanju turizma, in da se brigajo za očuvanje vseh naravnih, umetniških in zgodovinskih objektov, ki imajo vrednote za turizem.

2. V ta namen morajo občine po svojem proračunu vsako leto določiti sredstva za izvršitev nalog pri pospeševanju turizma. Za kritje teh izdatkov bodo občine predpisale takso na bivanje tujcev, ki se bo uporabljala izključno za pospeševanje turizma na področju občine. Ta dohodek, katerega je treba posebej upravljati, se bo poročil po načrtu letnega programa in predloga za financiranje dela na turističnem polju, ki ga predloži občinski turistični odbor.

Turistični odbori

Čl. IV. 1. V mestnih občinah, ki so proglašene za turistične kraje na podlagi čl. II. uredbe, se odločevanje v predmetih v zvezi s turizmom prenese na stalni turistični odbor na podlagi statuta po čl. 95 zakona o mestnih občinah od 22. julija 1934.

2. Poleg članov mestnega sveta, med katerimi je po možnosti potrebno, da je eden predstavnik tehnične stroke, inženjer ali arhitekt, bodo v stalnem turističnem odboru zastopani v mestih, v katerih imajo svoje sedeže turistični sveti, s po dva predstavnika, zatem zainteresirane gospodarske zbornice, društva za pospeševanje turizma, gostinska podjetja kakor tudi važnejša Pruštva, katerih cilj je soroden ciljem te uredbe, s po enim članom, ki ima posvetovalni glas.

3. Stalni turistični odbor mora posebno: 1. mestnemu svetu predložiti načrt letnega delovnega programa, predlog za financiranje tega programa v zvezi z brigo za pospeševanje turizma v smislu poslednjega odstavka čl. II., če pa svet ne sprejme tega predloga, ga bo občina v dvanajstih dneh poslala banu v odločitev s svojimi pripombami; 2. predlagati uvodno maksimalnih in minimalnih cenikov za prehrano v go-

stinskih obratih za sobe, postrežke, avtobuse, avtomobile in podobno; 3. odobravati, katere zasebne sobe, kdaj in pod kakšnimi pogoji se morejo dati v najem potnikom; 4. brigati se za vzdrževanje reda, čistosti in higijenskih predpisov v vseh lokalih, kopalniških in javnih krajih; 5. organizirati prireditve, koristne za pospeševanje turizma iz sredstev, ki jih bo dala odboru na razpolago občina po odobrenem proračunu; 6. predlagati postopek po čl. 16. uredbe, in 7. voditi statistiko tujcev in evidenco sob, da daje informacije in slično po statutih.

Čl. V. V turističnih krajih na področju vaških občin se bodo sestavili po razmerah krajevni občinski turistični odbori. Podrobnejše uredbe o sestavi in delu teh odborov, kakor tudi o odredbah za plačilo in razdelitev taks za bivanje tujcev, bo predpisal ban s pravilnikom.

Naloge banovin na področju turizma

Čl. VI. Ban opravlja posle za pospeševanje turizma na svojem področju. Nato našteva člen naloge banovine. Pri banskih upravah spadajo posli pri pospeševanju turizma v delokrog oddelkov za trgovino, obrt in industrijo. V kolikor bi posamezni posli spadali v delokrog drugih oddelkov, bo navedeni oddelki zahtevali v takih vprašanjih njihovo mnenje in sodelovanje, v kolikor pa spada uveljavljanje odlokov v teh vprašanjih v pristojnost drugih oddelkov ali drugih oblasti, bo omenjeni oddelki predlagali predloge in dajali mnenja.

Banovinski turistični svet

Čl. VII. V vsaki banovini se osnuje banovinski turistični svet kot posvetovalni organ bana v vprašanjih turizma. Banovinski turistični svet bo sestavljal ban po uveljavljanju te uredbe, potem ko predhodno predpiše pravilnik in delokrog, in sicer po zaslujanju gospodarskih zbornic, važnejših turističnih ustanov in organizacij ter občin, v katerih je turizem razvit v močnejši meri. Članstvo v svetu je častno. Eventualne potne stroške plača ustanova ali organizacija, katero član zastopa.

Čl. VIII. predpisuje v desetih točkah banovinskega turističnega odbora.

Vrhovno nadzorstvo izvršuje po določilih čl. IX. minister trgovine in industrije. Ta člen določa tudi v šestih točkah pristojnost ministrstva.

Nadalje se ustanavlja vrhovni turistični svet, ki obstoja po čl. X. pri ministrstvu trgovine in industrije, ter se sestane na poziv ministra najmanj enkrat letno. Predsednik sveta je minister. Nadaljnja določila določajo sestavo sveta. Mandat članov traja tri leta, postavljati pa jih minister na predlog zainteresiranih organizacij. Tudi tu je članstvo častno. Čl. XI. določa v splošnih obrisih naloge vrhovnega turističnega sveta.

Čl. XII. pravi, da so državne in samoupravne oblasti kakor tudi javnopravne ustanove dolžne pomagati pri delu turističnim zvezam ter društvom za pospeševanje turizma, kakor tudi vsem ostalim organizacijam z isto nalogo, in sicer v obsegu svoje pristojnosti.

Odredbe za pospeševanje turizma

Čl. XIII. 1. V krajih, ki bodo proglašeni za turistične kraje na podlagi čl. II. uredbe, se bodo dajala državna in samoupravna zemljišča in objekti brezplačno za zgraditev javnih ali privatnih objektov, ki so neobhodno potrebni za turizem. 2. Za zgraditev javnih del v turističnih krajih — na podlagi zahteve občine, turističnega odbora ali kopalniškega poverjeništvaa odnosno uprave — se morejo ekspropriirati potrebna zemljišča in objekti skladno z odredbami čl. 107 do 112 in čl. 135 gradbenega zakonika, ali ugotoviti potrebne služnosti, potem ko se prehodno za te kraje izdelajo regulacijski načrti, uredbe in gradbeni pravilniki po predpisu omenjenega zakona. 3. Ekspropriacija se more dovoliti tudi za odstranitev kakšnega gradbenega objekta, ki kviri estetični izgled mesta. 4. Do izdelave regulacijskih načrtov se more prepovedati zidanje zgradb.

Čl. XIV. Minister trgovine in industrije more v svrhu pospeševanja tu-

rizma predpisati posebne odredbe o načinu opravljanja obrtov v turističnih krajih.

Čl. XV. Minister trgovine in industrije more osnovati poseben fond pod imenom »Fond za pospeševanje turizma« v turističnih krajih, ki bo služil za kritje materialnih in osebnih izdatkov, potrebnih za izvedbo letnega delovnega programa. Dohodki fonda bodo: delež ministrstva na dobičku od dohodkov tujih listov in časopisov, nadalje dohodki od zavarovanja avtomobilskih podjetij po čl. 82/1 zakona o obrtih in drugi dohodki, ki so ali bodo namenjeni pospeševanju turizma. Fond bo seveda pri Drž. hipotekarni banki.

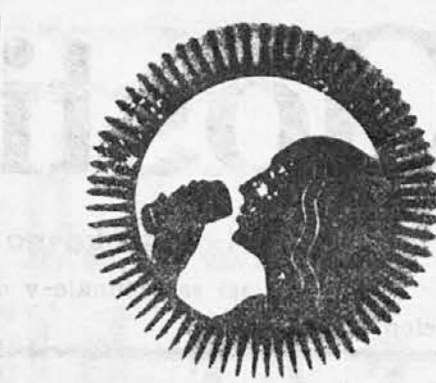
Čl. XVI. V turističnih krajih morejo biti v gostinskih obratih, navedenih v čl. 76. odstavku prvi, točka 1, 2 in 6 zakona o obrtih, zaposleni samo kvalificirani pomočniki (natakarji). Nagrada za poslugo, ki prihaja v neposredni stik z gosti v gostinskih obratih, se ne more računati po procentnem sistemu več kot 10% od zneska računa. Prestopki proti tem odredbam se bodo kaznovali kot prestopki po čl. 397 zakona o obrtih.

Med prehodnimi določili se nahaja čl. 17, ki pravi, da spada, dokler se ne uveljavi statut po čl. 95 zakona o mestnih občinah, postavljanje mestnega turističnega odbora v pristojnost občinskega sveta.

Zvezni občni zbor

Dne 2. in 3. aprila se vrši letos zvezni občni zbor v Ptuj in sicer se bo dne 2. aprila popoldne vršila seja ožjega in širšega odbora v restavraciji pri »Pošti«, zvečer ob 20. uri pa bo v veliki dvorani Narodnega doma pozdravni večer, kamor bodo povabljeni tudi oblasti in zastopniki javnega življenja.

Dne 3. aprila je ob pol 10. uri občni

**Vašim gostom
in sebi ustrezete**

ako jim nudite k vinu

**Rogaško
slatino**

kajti ona ne samo da zboljša okus vina, ampak tudi pomešana z vinom ali sadnim sokom blagodejno deluje na funkcije želodca in čreves, boljša apetit in splošno regulira prebavo in odvajanje neprebavljenih zaostankov hrano. Rogaška slatina čisti organizem in spravlja s tem človeka v dobro razpoloženje!

Roki, ki jih določa zakon o neposrednih davkih za prijave nastale odnosno prestale davčne obveznosti, za oprostitev od davka itd.

1. Splošno.

Če se kdo ne drži rokov, določenih s tem zakonom ali odredjenih po državnih organih, ki so upravičeni za odredjanje po tem zakonu, nastopijo zanj zakonske posledice (n. pr. naložitev redovne kazni, uvedba kazenskega postopanja itd.).

V rok se ne všteta dnevi prevoza po pošti. Dan, ko se je dopis izročil pošti, se smatra za dan, ko je dopis že prispel k naslovljencu.

Če je poslednji dan roka nedelja ali praznik, ko oblastva vobče ne uradujejo, poteče rok prihodnji dan. (Člen 4. zakona.)

2. Davek na dohodek od zemljišč.

(Zemljarina.)

Davčna obveznost zemljišča, ki doslej ni bilo zavezano zemljarini, se začne z dne 1. januarja prihodnjega leta, ko so nastopili pogoji za njegovo davčno zavezano. Davčni zavezanec mora prijaviti pristojni davčni upravi davčno obveznost zemljišča, ki doslej ni bilo zavezano davku, v 60 dneh od nastale izpremembe. Če tega ne stori, se kaznuje po členu 138. zakona z globo od 50 do 100 Din.

Davčna obveznost prestane koncem davčnega leta, v katerem so nastali razlogi, ki izključujejo davčno zavezano ali taki, ki opravičujejo zahtevo davčne oprostitve.

Prošnje je vložiti pri davčni upravi, v katere območju leži zemljišče, do konca leta, ko so nastali pogoji za prenehanje davčne obveznosti.

Če se ta rok zamudi, se kaznuje to s tem, da se predpiše in pobere davek za dotične objekte za ves čas do konca leta, v katerem se je prošnja vložila. (Člen 9. in 14. zakona.)

3. Davek na dohodek od zgradb.

(Zgradarina.)

Zgradba postane davčni predmet, ko se zgradi; obveznost plačevati da-

zbor v veliki dvorani Narodnega doma.

Točnejši program tega zborovanja bo objavljen v prihodnji številki. Vabimo člane in članice, kakor njihove družinske članice, da se udeležijo tega zborovanja v največjem številu. Ob tej priliki bo prirejena tudi vinska poskušnja.

vek nanjo, pa se začne:

1. z mesecem, ki nastopi po izdaji dovolila za uporabo;

2. Če se uporabi zgradba prej, z mesecem, ki nastopi po začetku uporabe;

3. če je bila zgradba oproščena, z mesecem, ki nastopi takrat, ko oprostitev prestane.

Davčna obveznost prestane koncem onega meseca, v katerem je izgubil davčni predmet pogoje, na katere veže zakon obstoj obveznosti.

Prenehanje in nastanek davčne obveznosti se mora prijaviti pristojnemu davčnemu oblastvu v 30 dneh. Drugače prestane, če gre za prijavo, da je obveznost prestala, davčna obveznost koncem onega meseca, v katerem se prijava predloži; če pa gre za prijavo o začetku davčne obveznosti, zadenejo davčnega zavezanca kazenske posledice. (Člen 31. zakona.)

V smislu člena 32. zakona so oproščene zgradarine: državne zgradbe, zgradbe samoupravnih edinic, zgradbe tujih držav, cerkve, kapela, holnice, zgradbe, ki so namenjene nacionalno prosvetnim svrham, tvornice, ekonomske zgradbe, zgradbe zadrug, ustanovljenih po predpisih o vodnem pravu, zgradbe, rekvirirane za brezplačno nastanitev vojske, zgradbe, postavljene začasno ob izredni potrebi, mrtvašnice, zgradbe, oproščene s posebnimi zakoni, stanovanjske zgradbe opuščeni in industr. in obrtnih podjetij, zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem in njih delavcem za prebivanje itd. Oprostitev po tem členu prestanejo, čim se od zgradba celoma ali deloma v namen ali se več ne uporablja v namen, ki daje pravico do oprostitve.

Prenehanje pogoja za davčno oprostitev po tem členu mora prijaviti davčni zavezanec pristojnemu davčnemu oblastvu v 30 dneh, odkar je nastala izprememba; drugače ga zadenejo kazenske posledice.

Zaradi priznanja davčne oprostitve po tem členu pa se mora predložiti prijava v 30 dneh, odkar se je pričela zgradba ukoriščati v navedene namene. Če se predloži prijava pozneje, se začne davčna oprostitve šele začetkom trimesečja, ki nastopi po predložitvi prijave.

Za nove zgradbe odnosno nove dele že obstoječih zgradb dovoljuje zakon v členu 37. davčne olajšave tako, da se plačuje od njih samo 6% do 12% od čistega dohoda (brez avtonomnih doklad). Ta davčna olajšava se daje za nove zgradbe za 20 let v krajih s preko 50.000 prebivalci, potem v krajih, v katerih je sedež banovine, mestu Sušaku, in v letoviških krajih, v ostalih pa za 10 let, za nazidane ali dozidane dele pa samo za polovico gorenjega časa.

Pravica za olajšavo se pridobi s posebno prošnjo, ki se mora vložiti pri pristojnem davčnem oblastvu v 30 dneh od dne, ko se začne davčna obveznost. Drugače pa se skrajša doba za olajšavo davka za toliko časa, za kolikor se je prošnja pozneje vložila.

Tem prošnjam se mora priložiti: 1. dovolilo gradbenega oblastva za zidanje z načrti vred, 2. dovolilo občine za uporabo in 3. potrdilo občine o začetku uporabe.

Člen 40. zakona določa, da se odpiše zgradarina (samo osnovni davek) celoma ali deloma:

1. če se zgradba ne uporablja,
2. če postane zgradba ali njen del zaradi elementarne nezgode neporaben,

3. če se prijavljena najemnina ne more sodno izterjati. (Če obstoji najemno razmerje med sorodniki ali svaštvom, odpis osnovnega davka zaradi neizterljivosti najemnine ni dopusten.)

Prijava za odpis se predloži v 14 dneh, ko prestane uporaba davčnega predmeta, odnosno v 6 mesecih po preteku davčnega leta, za katero se najemnina niti sodno ni mogla izterjati. Če se predloži prijava po 14-dnevnem roku, se odpiše davek od dne, ko so davčna oblastva prejela prijave. Če se predloži prijava za odpis osnovnega davka zbog neizterljivosti najemnine kasneje, nego v 6-mesečnem roku po preteku davčnega leta, se ne vzame v poštev.

Ponovna uporaba zgradbe se mora prijaviti zopet v 14 dneh.

4. Davek na dohodek od podjetij, obratov in poklicev.

(Pridobnina.)

Davčna obveznost se začne s prvim dnem prihodnjega meseca, ko se je ustanovilo podjetje, otvoril obrat ali začel izvrševati poklic; prestane pa koncem onega meseca, ko je podjetje, obrat ali izvrševanje poklica prešlo. Začetek in prestanek davčne obveznosti je treba prijaviti pristojni davčni oblasti v 14 dneh. (Člen 48.)

Če se poslovanje ustavi zaradi smrti ali bolezni davčnega zavezanca, zaradi požara, poplave in drugih izrednih dogodkov najmanj za 6 mesecev, se odpiše predpisani davek za čas, dokler traja ustavitve, ob pogoj, da se je ustavitve prijavila ob času ustavitve, če se je vložila prošnja za odpis v 14 dneh od ponovnega začetka poslovanja in če se ni nadaljevalo poslovanje med davčnim letom v 14 dneh pred potekom davčnega leta. (Člen 51.)

5. Davek na rente.

(Rentnina.)

Davčna obveznost nastane dne 1. januarja prihodnjega leta, pred katerim so se pridobili pogoji za davčno zavezanost; prestane pa dne 31. decembra onega leta, v katerem so pogoji davčne zavezanosti prestali.

Nastanek in prestanek davčne obveznosti se mora prijaviti pristojnemu davčnemu oblastvu v 30 dneh. (Člen 65.)

Naprave (država, samoupravne edince, javni fondi, delniške družbe itd.), ki izplačujejo obresti in rente, morajo predložiti pristojnemu davčnemu oblastvu najkasneje v 15 dneh po poteku vsakega polletja v dveh izvodih seznamek izplačanih obresti

BLAGO ZA OBLEKE

NOVAK • LJUBLJANA

KONGRESNI TRG • PRI NUNSKI CERKVI

iz največjih domačih, čeških in angleških tovarn, prvovrstne kvalitete v modernih vzorcih ter MANUFAKTURO SPLOH v ogromni izbiri in NAJCENEJE kupite vedno le pri znani solidni tvrdki

in rent ter odvesti obenem odtegnjeni davek. (Člen 71.)

6. Davek na dobiček podjetij, zvezanih javnemu polaganju računov.

(Družbeni davek.)

Davčna obveznost se začne s onim dnem, od katerega podjetje pravno obstoji; davčna obveznost pa prestane koncem onega meseca, v katerem podjetje dokazano popolnoma ustavi poslovanje.

Začetek in prestanek davčne obveznosti mora prijaviti davčni zavezanec pristojnemu davčnemu oblastvu v 14 dneh, ko se je podjetje začelo, odnosno ko je prestalo. (Člen 77.)

7. Davek na dohodek od nesamostalnega dela in poklica.

(Uslužbenski davek.)

Odtegnjeni davek mora odvesti vsak delodajalec pristojni državni blagajni najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca, odnosno najkasneje v 15 dneh po preteku vsakega trimesečja (v primerih, če se odvaja davek trimesečno z dovoljenjem generalne direkcije davkov, odnosno, če podjetje nima zaposlenih več kot 5 oseb). (Člen 99.)

Od nestalnih dohodkov, ki se pojavljajo zdaj pa zdaj (tantijeme, nagrade, provizije itd.) se odmeri in plača davek vsakokrat ob izplačilu. (Člen 96. zakona.)

Za davek se plačuje tudi v davčnih znamkah, za hišne posle pa so uvedene davčne karte.

Za gostilničarje, kavarnarje in

slične obrate veljajo glede plačevanja uslužbenskega davka sledeče smernice:

1. Uslužbenki davek morajo plačevati v gotovini 15. dan po preteku vsakega meseca oni delodajalci, ki imajo zaposlenih nad 20 uslužbencev, sicer pa ga plačujejo v markicah.

Na ta načina morajo gostilničarji odpremljati uslužbenski davek od sledečih uslužbencev: 1. od natararjev, natararic, od portirja, od točaja, od sobarice, od kuharice, ki je najeta za gostilniško kuho, od hlapca, sploh od vseh poslov, ki služijo v gostilniškem ali hotelskem obratu.

Ni pa plačevati uslužbenskega davka od vajencev, če so brez plače, odnosno, če njihovi prejemki v gotovini ali naravi ne dosegajo zneska 400.— Din na mesec. Kajti hrana in stanovanje se računa za vajence samo 125.— Din mesečno v smislu odloka g. ministra za socialno politiko od 18. junija 1931, št. 28.729.

2. Davčne karte pa morajo službodajalci nabaviti samo za hišne posle, ki jih uporabljajo za zasebno gospodinjstvo, n. pr. kuharice, dekle, pomivalke, pestunje in slične.

Za posle gostilničarjev in hotelirjev davčne karte po večini ne pridejo v poštev, ker so posli pretežno zaposleni v obratu.

Če za konkreten primer ni določen rok prijave, se mora predložiti prijava v 15 dneh od dne, ko nastane davčna obveznost. (Člen 105. pravilnika k zakonu o neposrednih davkih.)

Skupni davek na klanje živali od strani gostilničarjev, ki so obenem poljedelci, in drugih oseb (kmetov), ustanov itd.

Finančna uprava je izdala v gornji zadevi sledeča navodila:

Po čl. 1 in 4 zak. o davku na poslovni promet zavezana je plačati davek na poslovni promet vsaka pravna ali fizična oseba, ki obavlja promet v cilju dosege dobička v okviru glavnega, pomožnega ali postranskega posla, odnosno, ki samo slučajno obavi promet, ako prekorači ta Din 5000.—. Pravilo tega člana velja tudi za skupni davek, ki ima značaj ekvivalenta splošnega davka na poslovni promet za vse faze prometa, ki se obavlja z isto robo v nespremenjenem stanju od proizvajalca do potrošnika z omejitvijo zadnje alineje čl. 4 zak. o davku na poslovni promet. Po § 14. zak. o skupnem davku oproščeni so od skupnega davka poljedelci glede prometa, ki ga obvljajo s svojimi osnovnimi proizvodi poljedelstva pri čemer se smatra poljedelcem v smislu čl. 8/2 a zak. o davku na poslovni promet vsak posestnik zmljišča, ki bodisi da je izključno poljedelec, bodisi da poleg tega vrši še kako obrt, prodaje izključno in neposredno iz prve roke svoje lastne osnovne proizvode poljedelstva. Kot osnovni smatrajo se oni proizvodi, ki se prodajajo v naravnem stanju, t. j. kakor jih je dala priroda brez posebne predelave in ki jih uredba o skupnem davku ne smatra predmetom skupnega davka v zemlji (mleko, sir, maslo, drva, hlodi, žito, sadje, vino itd.). Zakol živine smatra ta uredba za fazo predelave, ki vzame mesu značaj osnovnih proizvodov in ki involvira obveznost skupnega davka.

Dalje normira čl. 7 uredbe o skup-

nem davku št. 16100 od 14. marca 1931, da je vrednost predmetov, vzeti iz obrata za osebno uporabo ali brezplačno odstopljenih drugemu, zavezana skupnemu davku. — Iz prednjih zakonskih določil sledi, da je gostilničar, ki kolje živino domače reje in prodaja meso in mesne izdelke v gostilni v celoti ali deloma, deloma pa jih vporablja v domačem gospodarstvu, zavezan skupnemu davku od celega zakola, ker meso in mesni izdelki ne predstavljajo njegovih osnovnih proizvodov poljedelstva in ker izvršuje gostilničar promet v cilju dosege dobička, pri čemer treba kakor v osnovico skup. davka tako tudi v osnovico splošnega prometnega davka (od prometa kuhanih jedil) všteti vrednost celokupnega mesa, pa tudi onega iz obrata vzetege in doma porabljenega mesa.

Iz čl. 16. uredbe o skupnem davku št. 16.100 od 14. marca 1931, po katerem se klanje ne sme dovoliti prej, dokler se dotična oseba ne izkaže, da je skupni davek od krajevne tržne cene žive živali plačan pri občini in čl. 7 Pravilnika za ogledovanje klavnih živali z dne 8. septembra 1925 št. 8749 (U. I. št. 248/104 od 16. XI. 1925) s katerim je določeno, da smejo klati gostilne, krčme, ljudske kuhinje, sirotišča, bolnišnice, zdravilišča, vzgojevališča, hiše prodajalcev mesa, krčmarjev in gostilničarjev šele po prehodnem ogledu klavne živali in izposlovanju dovoljenja za klanje, pa izhaja, da so vse te osebe, obrati in ustanove od svojega zakola dolžne plačati skupni davek od zakola brez ozira na to, da

li koljejo doma ali v obč. klavnici ker se presumira, da vsi ti meso in mesne izdelke spravljajo v promet v celoti ali ga jemljejo iz obrata za domače gospodarstvo zbog česar so zavezani specialnim veterinarsko-policijskim predpisom in tudi skupnemu davku.

Skupni davek v smislu teh predpisov pa morajo plačati tudi gostilničarji, ki so obenem poljedelci in sicer brez ozira na to, da li koljejo živino lastne ali tuje in da li jo vporablja izključno ali deloma v domačem gospodarstvu, ker ob. organi, ki po čl. 141 zak. o n. d. v zvezi s § 6. in 7. zak. o skupnem davku jamčijo za pravilno odpremo skup. davka, niso dolžni preiskovati če in v kolikor bodo taki gostilničarji, ki imajo pravico meso (klobase itd.) tudi prodajati, zares izključno vporabljali meso za domače gospodarstvo.

V smislu teh izvajanj pa ni zavezan skupnemu davku zakol živine, ki jo koljejo kmetovalci, obrtniki in druge osebe, ki se ne bavijo s prodajo mesa in mesnih izdelkov in niso po zakonu obvezane k ogledovanju klavnih živali ako koljejo izključno za domačo vporabo, ker manjka tu kriterij davčne obveze iz čl. 1. zak. o davku na poslovni promet. To velja za te osebe tudi za slučaj klanja v klavnici, ker kraj klanja sam ne more vplivati na dačno obveznost takih oseb, ki ne spravljajo meso v promet odnosno ne obstoji domneva kakor pri gostilničarjih, da ga prodajajo.

Iz gori cit. zakonskih določil in § 14. zak. o skupnem davku pa dalje sledi, da je skupnemu davku zavezana vsaka prodaja mesa in mesnih izdelkov od strani proizvajalca brez ozira na višino prometa in na to, da li je prodajalec poljedelec ali druga oseba, ki se bavi s obrtno prodajo mesa, torej tudi vsaka priložnostna prodaja (slučajno objavljeni promet), pri čemer je vzeti za osnovo tega davka vrednost v promet stavljenega mesa, ako ni dokazano, da izhaja od živali, za katero je skupni davek že plačan povodom klanja. § 14. zak. o skupnem davku ne pozna namreč nobene oprostitve od skupnega davka, a po § 15. istega zak. razveljavljene so s tem zakonom v pogledu skupnega davka vse določbe zakona o davku na poslovni promet od 31. januarja 1922, v kolikor so protivne zakonu o skupnem davku, pa torej tudi čl. 4. zadnja alineja zakona o splošnem davku na promet, po katerem je slučajno objavljeni promet zavezan splošnemu prometnemu davku samo v kolikor presega vrednost od 5000.— Din.

Iz § 14. zak. o skupnem davku in prednjih izvajanj pa tudi sledi, da morajo plačati skupni davek od zakola tudi poljedelske zadrage, ki kupujejo živino od svojih članov-poljedelcev ter meso dalje prodajajo kakor tudi nabavljalne zadrage drž. nameščencev in zadrage v splošnem, ker so oproščene od skupnega davka izjemoma le poljedelske zadrage pri uvozu pod pogoji, navedenimi v čl. 5. uredbe o skupnem davku št. 646 od 20. VII. 1931, od prometa v zemlji pa v smislu pripombe K. d. t. št. 114-114/a — c. t. št. 114a v uredbi o skupnem davku edino nabavljalne zadrage in njihova zveza glede prometa s lastnimi mlinskimi proizvodi, objavljenega z zadrugarji, ne pa tudi glede prometa z ostalimi skupnemu davku zavezanimi proizvodi (mesa in mesnih izdelkov).

Presumacija, da je davek plačan pri zakolu, velja za vse v čl. 7. Pravilnika za ogledovanje klavnih živali z dne 8. septembra 1925 št. 8749 navedene osebe in obrate in se od njih pri

stavljanju mesa v promet v pravilu nima zahtevati posebnih dokazil, da je skupni davek od mesa plačan.

V kolikor bi organi fin. kontrole ali davčne uprave pri pregledu podatkov mestnih trošarinskih uradov ali drugače ugotovili, da stavljajo v promet meso druge nego gori navedene osebe, morajo davčne uprave tem osebam, ako se ne izkažejo, da izhaja meso od zakola, od katerega je plačan skupni davek, ta davek po oceni prometa od strani davčnega odbora odmeriti posebej.

Pri tem so seveda mišljene osebe, ki na nezakoni način spravljajo v promet večje količine mesa ne pa tudi kmetje, ki le izjemoma in manjšo količino (nekaj kg) mesa, slanine itd. prodajo.

Zvezna uprava je topogledno že napravila predstavko na finančno ministrstvo, da se upoštevajo prilike na deželi, ker bi bilo vendar jako čudno, če bi moral gostilničar, ki je istočasno posestnik plačati za meso, ki ga sam poje in daje svoji služinčadi pri obdelavi posestva davek, dočim je posestnik brez gostilniške obrti oproščen tega davka. Kaj je res gostilniška obrt naravnost prokletstvo za onega, ki to obrt izvršuje, ker nima pravic kod drugi, ki je brez tega obrta? Če bo potrebno bomo morali inscenirati tožbo na upravno sodišče, da se ugotovi ali se mora res plačati davek na poslovni promet od onega mesa, katerega se ne da v promet in ki ne menja lastnika.

Naredba g. ministra trgovine glede pobijanja nezakonitega obratovanja

Ministrstvo za trgovino in industrijo je na podlagi predstavke državne zveze izdalo naredbo II. Br. 45.628/U/35 z dne 15. januarja 1936 na vse banske uprave sledeče vsebine:

»Državna zveza gostilniških združenj je dostavila ministrstvu trgovine in industrije predstavko sledeče vsebine:

Poleg splošne gospodarske krize in zastoja v poslovanju zadenejo naši obrati vsak dan na večje in večje težkoče v svojem obratovanju tako, da imetelji istih ne morejo izpolnjevati svojih obvez in da je ogrožen celo njihov obstanek.

V času torej, ko je v gostiteljskih obratih, ki so obremenjeni z velikimi in raznimi davščinami strogo omejeno poslovanje pri prodaji njihovih predmetov in ko se odreja z uredbami strokovna izobrazba za vršenje gostiteljskih obratov in opremo istih, tedaj se tolerira, da vršijo trgovski in obrtniški obrati gostilničarsko delo.

V pekarnah se prodaja pečeno meso, razne slaščice itd., po mesarijah se prodaja vse vrste pečenega mesa, kumar, paprike in so celo postavljene mize v svrhu serviranja v lokalno. V trgovinah se prodaja alkoholne pijače, po privatnih hišah se držijo abonenti. Istotako se prodaja pijačo od hiše do hiše. Po klubih, združenjih, čitalnicah delovanje ni omejeno samo za njihove člane.

Pod takimi in sličnimi pogoji ter načinom dela je naravno, da mora gostilničarstvo z dnevom v dan propadati in nikdo se ne bo našel, ki bo skrbel za njihov napredek.

Vsi poskusi, da se vse to prepreči

Iz organizacij

Občni zbor združenja Žalec. Dne 9. januarja se je v gostilniških prostorih tovariša predsednika gospoda Ivana Viranta v Žalcu vršil občni zbor združenja, katerega sta se kot odposlanca udeležila in sicer v imenu Zbornice TOI g. svetnik Goričar, v imenu zvezne organizacije pa ravnatelj g. Peteln. Takoj pri otvoritvi in običajnem pozdravu vseh navzočih se je g. predsednik spominal prane smrti dolgoletnega člana g. Franca Robleka, kateremu so navzoči zaklicali trikratni »Slava!« Iz predsedniškega in tajniškega poročila posnemamo, da je imelo združenje 85 članov in članic, 13 pomočnikov in 8 vajencev. Spisov je prešlo in rešilo 378. Odborovih sej pa je imelo 4. Istotako se je povdarjalo, da se je pri letošnji odmeri pridobnine postopalo nekoliko bolj milo, kakor preteklo leto, v prvi vrsti radi tega, ker so gostilničarji imeli zadostno zastopstvo v teh odborih. K besedi se je oglasil nato g. Goričar, ki je pozdravil navzoče v imenu Zbornice TOI in govoril o skupnem delovanju te ustanove z zvezno organizacijo. Ostro je kritiziral slabo stanje naših cest, kar škodljivo vpliva na tujski promet. Zvezni ravnatelj je nato podal obširno poročilo o delovanju zveze, bodisi glede trošarinskega vprašanja, kakor točilne takse, kala, policijskih ur, šušmarstva, izdaje koncesij itd. G. Franc Pikel je ostro kritiziral, da se ne ozira na izjavo združenja pri izdaji novih gostilniških koncesij, katerih je že itak 30% preveč izdanih. Posebno je povdarjal,

in dovede v soglasje z zakonskimi predpisi so ostali brezuspešni, vsled česar smo prisiljeni, da se ponovno obrnemo v imenu gostilničarjev iz vse države ter apeliramo na kr. ministrstvo, da deluje s svojim visokim vplivom na upravne oblasti v tej smeri, da se zakonski predpisi spoštujejo, ker v nasprotnem slučaju nimajo uredbe in predpisi za vršenje in opremo gostilniških obratov nikakega učinka.

S tem, da naslavljamo svojo prošnjo takorekoč v zadnjem trenutku prosimo, da se posveti iznešenemu vso potrebno pažnjo.

V vezi iznešenega stanja se poziva kr. banska uprava, da opozori vse podrejene oblasti na to, da vodijo strogo kontrolo, da preje imenovani imetelji obratov ne prekoračijo obseg svojega obrata s tem, da posegajo v v gostilničarski obrt. Istotako morajo klubi, združenja omejiti svoje delo samo na svoje člane. Prodaja alkoholnih pijač v trgovinah mora biti strogo omejena na prodajo originalno zaprtih steklenic. Te steklenice ne smejo polniti imetelji teh obratov in tudi ne servirati v samem lokalno.

V vsakem slučaju prekoračenja teh predpisov je treba strogo postopati po zakonitih odredbah, da se prepreči z uspehom naznačeno nezakonito delo.

Pozivamo vse člane, da brezobzirno naznanjajo vse slučaje šušmarstva in s tem podpirajo obrtne oblasti in kontrolne organe pri pobijanju nezakonitega poslovanja na škodo gostilničarskemu stanu. Vse take slučaje prijavljajte po potrebi neposredno zvezni upravi.

da se mora preprečiti šušmarstvo z vinom in žganjem, ker s tem ne trpi samo gostilničar, ki mora redno plačevati visoke davke, temveč tudi občina, banovina in država, ker šušmarji ne plačajo nobenih davščin, taks in trošarin. Istotako je tudi s točenjem jabolčnika, ki se toči povsod po kmetih na drobno. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da se je premoženje združenja zvišalo za 1.362.50 Din, kar znaša 18.783.49 Din. Pregledovalca računov tovariša gg. Kopriva Anton in Kapus Franc sta predlagala absolutorij, ker sta našla blagajno in knjige v najlepšem redu. Članarina za leto 1936. se je določila po 2.— Din za hl od vseh iztočenih alkoholnih pijač. Istotako se je sklonilo pristopiti s celokupnim članstvom k nezgodnemu zavarovanju, ki ga je uvedla zvezna organizacija.

Občni zbor Združenja gostilniških podjetij Sv. Jurij ob j. ž. Se je vršil ob navzočnosti zborničnega odposlanca g. svetnika Čoha pod predsedstvom g. Solinca dne 19. januarja t. l. v gostilni »Katoški dom«. G. predsednik je z izbranimi besedami sporočil prerano smrt zavednega in uglednega tovariša g. Kincl Avgusta s pozivom, da mu skupščina zakliče trikratni »Slava!« Po prečitaniu zapisnika zadnjega občnega zbora in po tajniškem poročilu se je podalo tudi poročilo blagajnika, kateremu se je izrekla po predlogu pregledovalcev računov razrešnica. Nato je bil proračun za leto 1936. brez bistvenih sprememb soglasno sprejet. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen za

IVAN ROZINA

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv - Firneži, laki, steklarški in mizarški klij, šelak, špirit donat., lužila »Arti«, tušil, pastele ter sploh vse slikarske in plesarske potrebščine - Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca - Najnižje cene in najboljša postrežba

LJUBLJANA

trgovina barv in lakov (preje »Orient«) Prodajalna Tyrševa (Dunajska) cesta 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek

odbornika g. Čretnik Jože, za namestnika pa ga. Franja Kincl in g. Simončič Jože. V častni odbor pride g. Sporer Martin. G. ravnatelj Peteln je obširno poročal o delovanju zveze za dobrobit gostilničarskega stanu. Baval se je s trošarinskimi predpisi in o njihovih posledicah, poročal nadalje o nezdravi konkurenci dalmatinskih in banatskih vin, o delovanju davčnih odborov, o sestavi davčnih prijav itd. G. svetnik Čoh pa je podal v kratkem poročilo o ustanovitvi odseka pri Zbornici TOI. Članstvo se je tudi izreklo za obvezno nezgodno zavarovanje, makar je bil občni zbor v najlepšem soglasju zaključen.

Občni zbor Združenja gostilniških podjetij v Celju. V prostorih hotela »Pošta« v Celju se je vršil dne 20. januarja občni zbor, katerega je vodil g. predsednik Franc Petschuch. Zborovanja se je udeležilo od 124 članov 89, kar znači visoko stanovsko zavednost članstva. Zborovanju je prisostvoval tudi zbornični svetnik g. Čoh, v imenu zvezne organizacije pa ravnatelj g. Peteln. Po običajnem pozdravu in po izvolitvi dveh overovalcev se je g. predsednik spomnil v letu 1935. umrlih članov in članic in sicer gg. Franca Rebeuschegga, Draga Bernardija, Josipa Žumra, Mihaela Kusa, Maksa Janiča in ge. Roze Koštomaj, gostilničarke v Bukovcemžlaku, katerim so navzoči zaklicali trikratni »Slava!« Iz poročila predsedstva in tajništva posnemamo, da je imelo združenje 4 kavarne, 7 hotelov in 115 gostiln. V evidenci je bilo 13 vajencev, od pomočnikov pa je na koncu leta ostalo 15 natakarev in 41 natakarič. Blagajna je izkazovala 21.382 Din prejemkov in 22.051.— Din izdatkov, torej primanjkljaj 668.— Din, ki je nastal radi nepredvidenih izdatkov. Premoženje združenja je znašalo v letu 1935. 10.886.61 Din. V letu 1935. sta se vršili 2 seji odbora in 1 sestanek. Vlog je dospelo 258, ki so se vse rešile. Članstvo tega združenja je posebno trpelo radi šušmarstva z vinom in žganjem, ki se je vršilo potom cestnega, avtomobilnega in železniškega prometa. Vkljub preganjanju združenja se tihotapstvo ni moglo popolnoma zatreti, ter se vino še vedno v velikih količinah tihotapi na področje združenja. Združenje je posvečalo veliko pozornost tudi davčnemu vprašanju in je pri tem bila zvezna uprava jako iniciativna. Predsedstveno in tajniško poročilo se nadalje jako pritožuje proti visokim taksam in trošarinski stopnji. V poročilu se povdarja tudi korist nove policijske ure, ki jo je zvezna organizacija v preteklem letu izdejstvovala pri banski upravi. Izvršile so se številne intervencije, istotako se je združenje udeleževalo vsakega stanovskega gibanja. Iz proračuna posnemamo, da znašajo dohodki 6.800.— Din, izdatki pa 17.800 Din in se bo primanjkljaj 11.000.— Din pokrili s članarino, odmerjeno po količini potočenih alkoholnih pijač. Po sprejemu proračuna so se izvršile volitve, in sicer je bila soglasno sprejeta sledeča lista. Za predsednika združenja g. Franc Petschuch, kavarnar v Gaberju, podpredsednik Ignac Lebič, kavarnar v Celju. Za člane uprave pa gg.: Berger Ferdo, Svetel Ivan, Robek Anton, Eichholzer Rudolf, Pike pa gg.: Petriček Ervin, Cajhen Joško, Kač Franc, Adrinek Josip; v nadzorstvo gg.: Berglez Josip, Baštevce Anton. Ravnatelj zveze poda svoje obširno, stvarno in zelo poučno poročilo o delovanju zveze, posebno o trošarinskih zadevah, točilni taksi, o nadprodukciji vina, o policijski uri, o kalu, o davčnih zadevah, o gostilniških koncesijah, o prirejanju veselja po društvih, in je pojasnil številna vprašanja, ki so jih sta-

vili gg. Šuperger, Romih, radi točenja sadjevca, zgradarine, o zavarovanju članstva, o gostilničarski gospodinjski šoli itd. Njegovo poročilo se je vzelo z zadoščanjem in ploskanjem na znanje in se je gosp. predsednik Petschuch v iskrenih besedah zahvalil v imenu vsega članstva ravnatelju in zvezi, ker se v resnici intenzivno in uspešno dela in ker se je storilo vse, kar je bilo mogoče. G. predsednik naprosi tudi ravnatelja, da sporoči to priznanje občnega zbora in zahvalo zveznemu predsedniku g. Majcenu in celokupni zvezni upravi. Gdč. Plešivčnikova, ki predava na celjski gostilničarski nadaljevalni šoli, poroča o koristnosti te šole, o gospodinjskih tečajih in vabi navzoče, da pošljejo njihove hčere v posebno gostilničarsko šolo v Ljubljani. G. svetnik Čoh poda poročilo o delovanju gostinjskega odseka Zbornice TOI in poziva članstvo, da se tesno oprime svoje zveze, ker le s skupnim delom teh organizacij je možno doseči uspehe in izpolniti želje članom. Končno omeni še g. predsednik, da se je občina Celje-okolica spojila z mestno občino celjsko in da se bodo s tem spremenile za gostilničarje iz okolice najbrže tudi obdavčne davščine in takse. S tem je bil občni zbor združenja v Celju končan.

Občni zbor združenja Prevalje. Dne 22. januarja se je v restavraciji predsednika in tovariša g. Rozmana Alojzija na Prevaljah vršil občni zbor tega združenja. Iz predsedniškega in tajniškega poročila povzemamo intenzivno delovanje ter so se prečitale tudi različne važne okrožnice, ki jih v vseh pereh stanovskih vprašanjih razpošilja na združenja zvezna uprava. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je prečital in vzel soglasno na znanje. Sklenilo se je nadalje spremeniti dosedanja naziv v naziv »Združenje gostilničarskih podjetij sreza Prevalje«. Blagajniško poročilo se je vzelo soglasno na znanje. G. predsednika se je pooblastilo, da ukrene pri oblastih vse potrebno glede ukinitve šušmarstva. Radi članarine se pooblašča tudi odbor, da naj jo odmeri na osnovi točilne takse in sicer na prihodnji odborovi seji, ki se jo skliče v 14 dneh v Dravogradu. Po poročilu zveznega ravnatelja se je zborovanje končalo.

Združenje gostilniških podjetij Zagorje ob Savi je imelo svoj občni zbor dne 27. januarja v prostorih g. predsednika Drnovška v Zagorju. Po pozdravu navzočih se je g. predsednik spominal umrlih članov in sicer gg. Lovrač Franca, Ranzinger Jožeta, Raker Franca, Rančigaj Roberta, katerih spomin so navzoči počastili s trikratnim »Slava!« Po prečitaniu zapisnika, ki se je soglasno odobrilo, poda g. predsednik obširno poročilo, iz katerega posnemamo, da je zadruga prejela 115 dopisov in da je imela 4 odborove seje. Na odborovih sejah so se razmotrivala vsa stanovska vprašanja, ki so se nato tudi obravnavala pri zvezni organizaciji. Iz blagajniškega poročila je povzeti, da je imelo združenje 17.753.50 Din dohodkov, izdatkov pa 4.582.25 Din, tako, da je preostalo v blagajni 13.171.25 Din. Gg. preglednika računov Hrastelj in Bleiweis sta predlagala absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Predsedstvo je tudi sporočilo, da se bo sode od sedaj naprej preizkušalo na licu mesta, t. j. v Zagorju. Po pozivu g. predsednika, da naj bo članstvo bolj stanovsko zavedno in vzajemno, se je zaključil občni zbor.

Združenje gostilniških podjetij v Trbovljah je imelo v prostorih predsednika g. Dolinška Avgusta v Hrastniku jako uspešni redni letni občni zbor. Skupščine se je udeležil tudi odposlanec zvezne uprave. G. pred-

sednik se je spominjal med letom umrlih članov in zakonskih drugov in sicer ge. Božič Marije, Ameršek Frančiška in g. Lorger Alojzija, katerih spomin so navzoči počastili s trikratnim klicem »Slava!«. Po čitanju zapisnika, ki se je na neko pojasnilo soglasno sprejel, je g. predsednik podal poročilo uprave. Iz tajniškega poročila je razvidno, da šteje združenje 109 članov in 12 vajencev. Na novo je bila podeljena 1 koncesija za krčmo, ukinil pa se je 1 vinotoč. Uprava je imela 8 sej, rešilo pa se je 184 dopisov. G. predsednik obrazloži nadalje gospodarsko in premoženjsko stanje, ki izkazuje pri dohodkih 8.956.60 Din, izdatkih pa 8.717.78 Din. Upravi je bila podeljena razrešnica. Proračun se je sprejel soglasno in izkazuje dohodkov 9.038.82 Din, izdatkov pa 8.888 Din. Zvezni ravnatelj g. Peteln obrazloži do potankosti način sestave davčnih prijav, ter poda obširen in izčrpen referat o stanju vinogradništva in gostilničarstva v naši državi. Njegova izvajanja je članstvo pozorno poslušalo in vzelo z zadovoljstvom na znanje. Končno se je razvila glede tihotapstva z vinom jako živahna debata, v katero sta posegla posebno g. Draksler Jakob in g. Logar Drago. K besedi se je tudi oglasila ga. Sitar z jako tehtnim predlogom, ki se je soglasno sprejel. S tem je bil zaključen redni letni občni zbor združenja v Trbovljah - Hrastniku.

Dopisi

Uredništvo

»Gostilničarskega Vestnika«

Ljubljana.

»Gostilničarski Vestnik« prinaša vsako leto prav poučne odgovore na razna vprašanja gostilničarjev, ki se tičejo umnega kletarstva, in marsikdo se je že z odgovori na ta vprašanja obvaroval občutne škode. Ti odgovori koristijo tudi onim, ki niso stavili svojih vprašanj, ampak je nanese slučaj, da se je z njimi okoristil vsakdo, ki jih je potreboval. Pa nanese tudi slučaj, da ta ali oni tak odgovor potrebuje po preteku daljšega časa (enega ali celo več let). Tedaj pa mu je treba vzeti vse letnike v roke in listati po njih, da najde dotičen odgovor, ali pa ga je celo prezrl ter izgubil s tem obilo dragocenega časa, ki ga izgubi sicer tudi z iskanjem dotičnega odgovora samim. Ta nedostatek se da odpraviti na prav enostaven način. Uredništvo naj koncem leta v zadnji številki poda sezname (kazalo) vseh teh vprašanj s številko, v kateri se nahaja in zadeva je rešena

takoj brez zamude časa. More pa se napraviti tudi tako, da bi uredništvo določilo za taka vprašanja in odgovore spodaj pod črto prostor, torej nekak »podlistek«, ki bi ga mogel vsak lastnik G. V. izrezati in ga z omenjenim seznamom vred shraniti, bodisi vezane v zvezek ali pa v kurtu. Vse, kar je tu navedenega, ne povzroča uredništvu nikakih stroškov in nikakega dela, torej se tej upravičeni želji prav lahko vstreže.

Prosim zadevnega odgovora že v prvi številki tekočega leta na naslov: A. S. Ljubljana. — Še bolj pa bo, če uredništvo že s prvo številko letošnjega letnika ta način priobčevanja kar izvaja, ker bo s tem gotovo ustrezno prav vsem zainteresentom brez izjeme.

Uredništvo »G. V.« sporoča na gornji dopis, da bo odslej priobčevalo rubriko »Kletarstvo« v obliki podlistkov. S tem bo gotovo ustreglo tudi želji mnogih drugih članov.

Ing. GORIUP SERGIJ:

Vinski pridelok in vinska trgovina v Sloveniji

Rezultati letošnje trgatve v dravski banovini so presenetili glede množine pridelka tudi največje optimiste. Saj je pridelala Slovenija po precej zanesljivih poročilih nad 500.000 hl vina razmeroma prav dobre kakovosti. Pretirane so bile alarmantne vesti glede škode, povzročene po majski pozehi in spet se je pokazala resničnost stare izkušnje, da je vsako prerokovanje glede trgatve zelo dvomljive vrednosti, ker odločujeta september in oktober o dobroti in množini pridelka.

Najboljše rezultate so dosegli Štajerci s svojimi kvalitetnimi vinogradi, ki so dali po ha znatno večje količine vina, kot pa področja kvantitetnega vinogradništva na Dolenjskem in v Beli Krajini. Kriva je temu predvsem majska pozeha, ki je škodila zlasti Kranjcem.

Letos se je dobro posrečil dokaz, da se s selekcioniranim trsnim materialom priznanih sort, kakor jih priporoča trsni izbor za dravsko banovino, lahko dosežejo prav ugodni rezultati, ki presegajo tudi po množini pridelok slabo oskrbovanih vinogradov, nasajenih z manjvrednimi, bogato rodečimi starimi sortami. Obilna in kakovostno odlična trgatve v dobro obdelanih sortnih vinogradih v ptujskem, ljutomerskem in obeh mariborskih srezih daje o tej resnici najboljše pričevalo.

Najboljše je odrezal letos ptujski srez, ki je pridelal kakih 130.000 hl

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med različnimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrečci, Zdravilni, Kraljev in Gizelin spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pijača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvorazredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krockarjih.

vina, ali ¼ vsega vinskega pridelka dravske banovine. Sledi mu Maribor levi breg z 89.000 hl, Šmarje pri Jelšah s 63.000 hl, Ljutomer s 45.000 hl, Krško z 42.000 hl in Brežice s 40.000 hl vina. Teh 6 srezov je torej pridelalo skoraj petino vsega vinskega pridelka v Sloveniji. Njim sledi doljenski srez s 25.000 hl, novomeški z 22.000 hl, mariborski desni breg z 22.000 hl, celjski s 15.000 hl, črnomaljski z 10.000 hl, metliški z 10.000 hl, konjiški s 7.000 hl, murkosoboški s 7.000 hl, in srezi Gornji grad, Litija, Slovenjgradec, Laško in Kočevje skupno s kakimi 3.000 hl vina.

Grozdje je bilo letos zdravo, kot že dolga leta ne. Zato mlada vina niso podvržena porjavenju, vlečljivosti, cikanju in zavrelki, ako pravilno kletarimo in smo dovolj previdni pri uporabi posode. Plesniv ali sicer pokvarjen sod pokvari seveda tudi najboljše zdravo vino. Kisline mlado vino ne kaže preveč. Kjer se je pa ta neugodno pokazala, so napredni vinogradniki njeno biološko zmanjšanje pospeševali s tem, da so mlado vino nekolikokrat premešali z drožjem in skrbeli za pravilno temperaturo v kleti. Tudi niso takih moštov žveplali. Znano je namreč, da posebne drobnocivke (micrococcus malolacticus, micrococcus variococcus, micrococcus acidovorax itd.), ki se poleg vinskih kvasnic nahajajo v drožju, pretvarjajo najboljše pri temperaturi od 22 do 34° C ostro jabolčno kislino v milejšo mlečno kislino in ogljikov dvokis, kar ima za posledico, da se okus vina znatno poboljša. Pri temperaturi izpod 22° C presnavljanje jabolčne kisline ne prestane, vrši se le bolj polagoma. Čeprav je letošnje vino že toliko dozorelo in se dovolj očistilo, da je

mogoča zanesljiva poskušnja glede njegove dobrote, se vinska kupčija le noče razviti. Ponudbe je mnogo, ker so kleti polne žlahtnega soka in je pri vinogradnikih potreba po denarju velika; povpraševanje je pa neznančno, ker se je zaslužek v vseh slojih prebivalstva vsled splošne gospodarske krize občutno zmanjšal, vinski trgovci in gostilničarji pa ne razpolagajo z velikimi vsotami gotovine, ki bi bile za nakup večjih vinskih zalog in za razbremenitev vinskega trga nujno potrebne. Prvotno nastavljene vinske cene za posamezne okoliše se krusijo, ker so siromašni vinogradniki prisiljeni prodajati svoj pridelok večkrat tudi izpod proizvodne cene, da se rešijo vsaj najbolj perečih obveznosti. V srezih Ptuj, Maribor levi breg, Maribor desni breg, Ljutomer, Dolnja Lendava in Šmarje pri Jelšah se je ustalila cena za navadna šibkejša vina na Din 2.50, za boljše namizna mešana vina Din 3 do 4.—, za kvalitetne izbrane sortne proizvode pa od Din 4.— do Din 6.— za liter. Stara kvalitetna vina so skoraj popolnoma razprodana in se plačujejo od Din 6.— do Din 8.— Najnižje vinske cene v banovini so v Halozah in v šmarnskem srezu.

Mešana namizna bizeljska vina se prodajajo po Din 2.25 do Din 3.—, kakovostna namizna vina pa po Din 3.— do Din 5.— za liter. Enake cene veljajo tudi za doljenski cviček, črnino in belo vino iz krškega sreza. Cene doljensca v novomeškem srezu so nekoliko višje in znašajo Din 3.— do Din 4.— za navadna namizna vina in Din 5.— do Din 6.— za sortna kvalitetna vina. Cena belokranjskega vina je Din 3.— do 4.— Razmeroma visoke cene se plačajo za vino v konjiškem srezu in to od

Kletarstvo

Moraš izneti in proučiti knjigo »Vinski zakon in kletarski vedež«, če hočeš napredovati z izboljšanjem svojega vinskega gospodarstva. Ta knjiga je izšla — v celem platnu trdo vezana — v drugi, predelani in pomnoženi izdaji. 226 strani. Cena s poštnino vred 50 Din. Naročila izvršuje pisec in založnik: **Andrej Žmavc**, direktor vinarske šole v pok., **Maribor**, Gosposka ul. 50.

Deset zapovedi za gostilničarje in kletarje.

1. Vinsko klet in prešnico moramo med letom večkrat temeljito očistiti in prezračiti. V vinski kleti ne smemo trpeti ne repe, zelja, kisle repe, kislega zelja, kislih kumar, kisa, nobene vrste mesa, sploh nobenih predmetov, ki so podvrženi gnilobi in bi s svojim vonjem mogli neugodno vplivati na duh in okus vina. V vinski klet spada le vino, samo vino in še enkrat samo vino. Sode je tedensko temeljito obrisati.

2. Vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni moramo sode, ki vsebujejo vino, zapolnjevati. Za polnež moramo vzeti le dobro, čisto in zdravo vino, po možnosti enake kakovosti in letnika. Točilno vino naj se, posebno v današnji krizi, spravi v majhne sodčke, da vina ni treba večkrat od

vrha žveplati, sicer bi postalo prežveplano in bi škodilo zdravju.

3. Prazne sode žveplajmo vsak mesec. Za žveplanje uporabljamo le azbestne žveplene trščice, ki pri gorjenju ne kapljajo. Sodi, ki iz kakšnega vzroka ne morejo biti do vrha polni, se na lahno od zgoraj zažveplajo, da zavarujemo vino pred birsanjem ali cikanjem ali drugo kvaro vina; sicer pa nepolne sode čimprej dopolnimo ali — še bolje — raztočimo vino v manjše sode.

4. Temperatura kleti naj bo po možnosti enakomerna, pozimi ne premrzla (ne pod 9° C) in poleti ne pretopla (ne nad 15° C); zato zračimo kleti poleti v nočeh, pozimi pa le ob toplih dnevnih urah.

5. Izpraznjene sode moramo takoj temeljito očistiti in, če jih ne rabimo, posušiti in zažveplati. Ne uporabljamo žvepljenih trakov, ki so potrošeni z različnimi rožami (dišavami), ki so sicer tudi po zakonu o vinu prepovedani.

6. Pred vsakim delom v kleti moramo vso za opravilo potrebno posodo, orodje, stroje, škafe, lije, pipe i. dr. temeljito očistiti. Natege in kozarci morajo biti vedno pripravljene in se naravnost svetiti od čistoče. Stroje in orodje je pred uporabo temeljito pregledati in tudi poduhati, kajti neugodnega duha se vino hitro navzame. Gumijaste cevi je po uporabi temeljito izprati in jih na steni

v loku obesiti tako, da se voda pri obeh koncih lahko docela izcedi. Pilke in čepi morajo biti vedno čisti, dolgi, gladki, okrogli, da morejo sod hermetično zapreti; nikoli jih ne smemo ovijati s kakimi še tako čistimi capami.

7. Pred polnjenjem moramo sode temeljito izprati. Odstraniti je žvepleno skorjo, ki se je morebiti svojčas tvorila vsled uporabe predebelih žvepljenih trakov, ki so pri gorjenju kapljali. Mošte in mlada vina le zmerno zažveplamo, to je, da zažgemmo na 3—4 hl le eno azbestno žvepleno trščico. Močno žveplati, to je na 1 hl 1 azb. žvepl. trščico, je treba le tedaj, če je mošt iz gnilega grozdja, če vino rjavi ali če kaže znake kake bolezni. Mesto azb. žvepl. trakov lahko uporabljamo pri porjavelih vinih tudi kalijev metabisulfid, ki ga vzamemo 5—15 gramov na 1 hl vina.

8. Kajenje v kleti in prešnici, kakor katerokoli onečiščenje teh prostorov naj bo prepovedano.

9. Varujmo se pred rabo neznanih sredstev v kletarstvu. O učinkovitosti takih, dostikrat kaj hvalisanih sredstev se pred morebitno uporabo poučimo pri strokovnih zavodih in strokovnjakih.

10. Strokovna izobrazba (vinarske šole, tečajji, predavanja, knjige in strokovni listi) so temelj vsemu kletarstvu. Red, snaga, točnost in po-

štenje so najvažnejše čednosti dobrega gostilničarja, dobrega kletarskega mojstra.

Kako je z novim nadzorstvom nad sumljivimi vini?

V svrhu olajšanja in čim učinkovitejše izvedbe kontrolne službe v zvezi z zakonom o vinu je kmetijsko ministrstvo izdalo odlok, da bodo kontrolni organi, to je vinski nadzorniki in njihovi pomočniki odslej jemali manjše količine sumljivih vin in vinskih izdelkov v svrhu analize in presoje po strokovnih organih. Po tem odloku se bo od vsakega sumljivega vina (sem spadajo tudi specijalna vina) jemalo po štiri enake poskušnje v steklenicah po 0.7 dl namesto enega litra kakor doslej. Od ostalih sumljivih izdelkov vinskega izvora (kis itd.) se bodo jemale po tri enake poskušnje v steklenicah po pol litra.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje Š. Fr. v P., p. M. Imam dva vinograda na različnih mestih. Prvi se nahaja v bolj nizki, neugodni legi in je bil poleti precej pobit po toči, vsled česar je grozdje močno gnilo, je slabo dozorelo in je dalo precej kislo vino. Drugi vinograd ni imel toče, se nahaja v visoki, solnč-

Din 3.— do Din 6.50 za liter. Posebno cenjena je tu črnina iz modre fran-kinje.

Našim gostilničarjem in vinskim trgovcem je priporočati, da kupujejo čim največ vina iz Dravske banovine in opustijo po možnosti večje nabave vina iz ostalih banovin. Nebo nas je letos blagoslovilo z razmeroma visokim vinskim pridelkom, ki je skoraj še enkrat tako velik, kot je bil lanski. Kakovost novega vina je prav dobra. Slovensko vino letos ni podvrženo napakam, njegova cena je pa tako nizka, da

komaj krije visoke režijske stroške obdelave naših goric. Lani in predlanskim, ko sta bili vinski letini v dravski banovini izredno nizki, je bilo morda razumljivo, da se je uvažalo cenejše, a čisto tudi manjvredno vino z juga, danes je pa to za gospodarski razvoj osiromašene Slovenije škodljivo, ker pošiljamo za blago, katerega imamo sami v izvirni kakovosti in v izobilju, težke milijone v druge pokrajine in tako sami sekamo korenine našega blagostanja.

Društvene veselice in zabave

Skozi vse leto se vršijo razne društvene veselice in zabave bodisi na prostem, v gozdovih, na vrtovih ali pa v lastnih društvenih domovih. Ne pride nedelja ali praznik, da ne bi to ali drugo društvo, ki je ustanovljeno v kulturne, socialne ali gospodarske namene, priredilo kako zabavo, kjer si v prvi vrsti poišče dohodkov v iztočju alkoholnih pijač in v prodaji jedil v lastni režiji. V mali vasi, kjer je itak eno in isto prebivalstvo včlanjeno v vseh obstoječih društvih, se prireja to nedeljo gasilska veselica, drugo nedeljo zabava Zveze kmečkih fantov in deklet, na praznik tamburaško društvo itd., vse v gasilskem domu. Končno zgleda to tako kakor, da bi obstajala kaka posebna družba z enim in istim ciljem pripraviti zabave in veselice v imenu društva seveda vedno pod različnimi naslovi. Glavno je, da se pride do dohodka, ki pa končno ne pokaže nobenega haska. Seveda so gostilne, kot nekdanje središče zabave in poštenega veselja radi društvenih prireditev iste popolnoma opustile, ker krijejo potrebo konzumenta glede pijač in jedil itak različna društva. Še v nedeljo in praznik, ko bi gostilničar lahko nekaj izkupil, da bi plačal takse, davke in druge številne dajatve, mu odvzema društvo goste.

Kako nemoralno je to početje, se vidi iz tega, da prihajajo in beračijo društva okrog gostilničarjev za vino, za jedila, za jedilno orodje, stole, mize, za točilno pravico in obrtno šovolfo, seveda vse brez odškodnine. Če pa ni mogoče izmognati od gostilničarja daril v isti izmeri in obliki, kakor v prejšnjih časih, pa si nabavijo pri vinskem trgovcu vino, ki ga potem razpečavajo in silijo na vse mogoče načine, da ga čimvečje količino razprodajo. Ostanek vina se še v drugih dnevih razpečava od hiše do hiše, umevno da po nižji ceni, kakor je v gostilni, da se ga čimprej spravi v denar. Taka je slika teh društvenih prireditev, pa naj si bodo

tega ali onega imena in naslova. Glavni namen jim je, priti do čim večjih dohodkov, ne oziraje se na to, da ubijajo dobrega davkoplačevalca in ustvarjajo nesocialna dela, ko uničujejo družine, ki jim je trd in težak gostilniški kruh edina obstojenost.

Nesocialno in neljalno je, če se danes iz naroda izmognava denar, češ, da je treba postaviti temu ali drugemu društvu dom ali kako koč, mesto da bi se skrbele, da se ne odjeda kruha in ne uničuje življenjskih eksistenc.

Ti različni domovi, ki so zrasti z velikimi prispevki gostilničarjev, so danes namenjeni, da uničujejo te, ki so jim bili vedno najboljši podporniki. Ali se ne more počakati z različnimi nabavami toliko časa, da pride gospodarska kriza, ker je menda od večje vrednosti človeško življenje, kakor pa medalja ali javna pohvala tega ali onega društvenega funkcionarja, ker si je morda stekel »zaslug« in ovekovečil svoje ime v kakih stavbi ali napravi?

Popolnoma pravilno je mnenje podeželskega gostilničarja, ki nam piše, da so gostilničarji danes »kakor črešnjevo drevo ali lipa, ki raste v gmajni, da vsak lahko nanjo zleze in jo po svoji mili volji in svobodi obira«. Gostilničar naj plačuje davke, da bodo razni funkcionarji tem lažje deležni raznih subvencij, s katerimi uničujejo svoje dobrotnike.

Ali ni škandal, če moramo ugotoviti, da so ene in iste osebe pod raznimi društvenimi naslovi priredile n. pr. na dan Sv. Štefana, na Silvestrov večer, na Sv. tri kralje, v istem kraju in v istem gasilskem domu veselice in zabave, kjer so v eni noči prodali do 100 litrov vina, dočim je na isti večer sosednji gostilničar prodal le pol litra vina? Ali ni škandal, če priredi isto društvo na pustno nedeljo veselico, kjer se pleše do 4. ure zjutraj in kjer se je popilo do 100 li-

trov vina, dočim je isto nedeljo gostilničar prodal 1½ litra vina?

V prejšnji dobi, ko so bile vse druge gospodarske prilike, kakor so danes, je društvo priredilo na leto kvečjemu eno veselico in še ta se je vršila v gostilniških prostorih bodisi v dvorani, ali na gostilniškem vrtu, danes se je pa gostilničarja popolnoma izločilo od zaslužka in se mu namenoma škoduje. Lahko bi navedli nebroj primerov, kjer bi ugotovili večje pijačevanje in večje zapravljanje na društvenih veseliceh in zabavah, kakor pa v gostilniških loka-

lih, ki so stalno pod policijskim nadzorstvom.

Oblastva pozivamo, da preprečijo neštete društvene veselice, ker se s tem ubija davčna moč onega najboljših in brezdomno tudi relativno najjačjih davkoplačevalcev. Ubija pa se s tem tudi eksistenca onega, kateri mora za svoje podjetje plačati vse mogoče dajatve, ne oziraje se na to, če jih zmore ali ne. Vemo, da se v veselju pozablja gorje, vendar se mora paziti na posledice, ki jih tako pretirano veseljačenje in zapravljanje brezdomno povzroči.

Dopis gostilničarja iz vinorodnih krajev

Istočasno, ko ste nam želeli v Vašem cenj. listu vesele božične praznike in srečno Novo leto, smo prejeli od strani našega sreskega združenja čestitke v obliki prepisa naloga, v katerem se opozarjamo po nalogo oblastva, kako naj gostilničarji pazimo na red, omejitev plesov, pijačevanja na dan Sv. Štefana, Vel. ponedeljka, in da preprečimo poboje itd., itd. K božičnemu razpoloženju taki fermi ravno ne prispevajo, posebno ne k razpoloženju 99% podeželskih gostilničarjev, ki itak le životarimo in iz drugih virov vzdržujemo pridobljene koncesije. Bolj, kakor skrb predpostavljenih, da se ne bi v gostilni razgrajalo, pobijalo in prekomerno pijačevalo, bi bila priporočljiva ukinitve prodaje trošarine prostega vina, ki se toči in prodaja po samih producentih. Posledice te ukinitve sem predvideval že v mojem »dopisu« v Gostilničarskem vestniku iz leta 1932., ko je bil navedeni zakon v dnevnikih šele naznanjen. Vse posledice, ki so nastale, pa prekašajo moja prerokovanja.

Podeželski krčmarji posebno v vinorodnih krajih čepimo pri praznih mizah. Na sv. večer sem prodal dva štamperla slivovke za 2.— Din., na Sv. dan dva četrt vina za 5.— Din. v dveh dneh sem prejel tedaj 7.— Din. Pri brleči petrolejki se stiskamo okoli edine zakurjene peči v gostilniškem lokalni, ker za naše spalnice ni kurjave na razpolago. Pri tem rešujemo otroške naloge, ali razne uganke, samo da pozabimo na našo zapuščeno in na naše dolgove, ki jih ne moremo poravnati in ki smo jih napravili le radi investicij za olepšanje obratnih lokalov.

Ko se otroci okoli 8. ure zvečer vležejo spat, prihrumi iz bližnje vinske gorice truma kakih 8 do 10 mladih fantov, ki si naročijo skupno reci in piši pol litra vina za 5.— Din. Še ta denar so spravljali skupaj. Ti gostil-

ničar pa pristavi še 10 kozarcev. Iz kota sobe, kamor sem se umaknil, sem moral mirne duše dobro uro poslušati njih rjovenje ter gledati kako se polnijo kozarci iz seboj prinesenih steklenk, katere seveda niso bile zatrosarinjene. Ko pa se spomnim na izdani ferman, da moramo gostilničarji paziti na policijsko urp in na omejitev pijačevanja, sem rahlo opozoril, da gremo spat, vsled česar je naenkrat nastal prepir med »družbo«, katerega posledice so bile: ubiti polliterjek ter menda 5 kozarcev. To je bila napitnina za bruto izkupiček 5.— Din.

Da niso razmere za nas podeželske krčmarje več vzdržne, vsaj v vinorodnih krajih ne, je goli dokaz, da so bile v našem kraju pred par leti še tri gostilne, sedaj pa životari edinole še moja, ki jo vzdržujem iz drugih dohodkov. V bližnjih dveh vaseh so izginile 3 gostilne, tako, da se je v eni fari število gostiln zmanjšalo za več kot 60%. Še mi, kolikor nas je ostalo, vzdržujemo obrat le z željo, da se ohrani tujski promet, ki se od druge strani tako živahno propagira. Ne bi bilo ravno priporočljivo, če bi se zmotil v naše kraje kak tujec in ne bi našel niti skromne potrebe.

Nadrejene oblasti bi prosili tedaj, da iščejo vir pobojev, pijačevanja, zapravljanja in drugih nerednosti največ v zakonu, ki dovoljuje prosto točenje vina od strani vinogradnikov, katerega izrabljajo tudi prekupčevalci. Če se bo to doseglo, se bomo oddahnili vsi, tako gostilničarji, kakor tudi poštene kmetje, ki bodo skozi direktno prodajo gostilničarjem gotovo več zaslužili, kakor pa skozi sedanjo zapeljivo priložnost točenja na drobno. Moj predlog bi bil tedaj sledeči:

Ob trgatvi se naj (vidi tobačni monopol) popiše zaloga, odpiše potreba za domačo potrošnjo, za osebo ma-

ni, južni legi, kjer je grozdje izvrstno dozorelo in je dalo sijajno vino z mnogo alkohola in bolj malo kisline. Nekaj mošta pa sem še nakupil, ker imam gostilno na dobrem, prometnem mestu, kjer kljub splošni denarni krizi še vedno stičim dovolj vina. Z ozirom na vse to Vas prosim, da bi mi nasvetovali, kako naj postopam letos z najrazličnejšimi vini, da se mi ne bodo pokvarila in da jih bom mogel čim najboljše vnovčiti?

Odgovor: Dobrota vina je odvisna od raznih činiteljev kakor od lege, zemlje, sorte i. dr., toda še mnogo bolj je odvisna od pravilne trgatve, pravilnega kipenja in pravilnega ravnanja z moštom. Letos je bilo več ali manj ugodno vinsko podnebje, to je razmeroma malo padavin in mnogo solnce za vinsko trto. Ob takih pogojih je grozdje lepo dozorelo in dalo dober produkt, to je mošt ali vino. Zgodnje trgatve sploh in trgatve iz vinogradov, ki so bili po toči pobiti, so dale manj alkoholna vina z nekaj več ali mnogo kisline. Pozne trgatve, kakor so se večinoma letos vršile, pa so dale prav dobra, ponekod celo izvrstna vina z 10 do 13 vol. odstotkov alkohola in z ravno zadostno količino ali celo bolj malo kisline ter z lepo razvito rožico (buketom).

Kako tedaj ravnati z letošnjim vinom? Po burjem kipenju takoj za-

lijemo sode do vrha z enakim vinom. Zaživamo sode vsakih 14 dni. Pretakati moramo pravočasno, navadno od Božiča do Svečnice. Vino, ki ima kako napako, n. pr. tuj duh in okus, pretakamo prej, to je še pred Božičem. Bolj rano pretakamo tudi vina, ki imajo ravno dovolj ali celo bolj malo kisline. Vina od ranejših trgatve, od po toči ali po drugih ujmah poškodovanih trt, ki imajo preveč kisline, pretakamo prvič bolj pozno, to je šele tekom meseca februarja. Taka kisa vina morajo ležati dalje časa na drožeh, da izgubijo pri primerni višji temperaturi okrog 15° C. nekaj kisline.

Če ni vino dobro pokipel, če vsebuje še kaj sladkorja, ga premešamo in zvišamo temperaturo v kleti; če ni drugače, zakurimo v kleti, da bo imela vsaj 15° C. Če namreč preostane še kaj sladkorja v vinu, lahko postane vino prej ali slej vlečljivo ali pa mlečnoekasto.

Pred pretakanjem vina se pripravimo, če je vino stanovitno na zraku ali ne. Iz sode vzamemo kozarec vina in ga pustimo stati dva dni v nepokritem kozarcu na zraku. Če je vino zdravo in je dobro pokipel, se od zgoraj doli lepo čisti. V tem slučaju ga pretočimo, pri tem močno prezračimo in zmerno zažveplamo, to je, da zažgemo na 3—4 hl vina 1 azb. žvepl. trščico. Če vino še ni popolnoma pokipelo, pa ga ne žve-

plamo. Če se vino od zgoraj doli ne čisti, je pa drugače zdravo, ga tudi pretočimo, močno prezračimo in, če je ves sladkor v vinu že pokipel, zmerno zažveplamo; če še vsebuje kaj sladkorja, ga samo pretočimo in prezračimo, brez žveplanja. Če je pa vino v kozarcu po dveh dneh porjavelo in se celo zgostilo, tedaj ni stanovitno in se nam lahko pokvari. V tem slučaju vino tudi pretočimo, vendar tako, da pride z zrakom čim najmanj v dotiko in ga močno zažveplamo, to je na 1 hl vsebine zažgemo 1 azb. žvepleno trščico. Ali pa vinu v tem slučaju še pred pretakanjem dodamo na 1 hl vina 5—10 gramov kalijevega metabisulfita, ki se dobi v vsaki drogeriji ali pri kmetijski družbi. Po tem dodatku pustimo vino vsaj še teden dni na miru in ga šele potem pretočimo. Če vino diši po gnilih jajcih, je tako vino treba dobro prezračiti in pretočiti v dobro zažveplan sod ter čez 1 mesec pretok z močnim prezračanjem ponoviti, a tokrat v nezažveplan sod. Ako pa ima vino duh po sodu, po gnilem ali po drugem, tedaj ga isto pretočimo čimprej, pri pretakanju dobro prezračimo ter zažveplamo. In če tak slab duh še ne izgine, mu ga lahko odvezamo z eponitom, ki ga dobite pri kmetijski družbi ali v drogeriji.

Pred nastane toplo poletje, torej v začetku spomladi, pretočimo vino

še enkrat in ga pri tem zmerno zažveplamo. Preko poletja hranimo vino v hladni kleti, vedno v polnih, zapoljenih sodih in pazimo, da se nam ne pokvari. Če pa opazimo, da vino spremeni barvo in okus, ga hitro pretočimo in močno zažveplamo. V takih in vseh drugih slučajih pa vprašajmo najbližjega strokovnjaka za potreben nasvet.

Vprašanje A. Z., L. p. T. Kupil sem 2 zaboja prvovrstnega buteljčnega vina iz l. 1934. po 50 steklenic in shranil — ker imam 2 kleti — en zaboju v vinsko klet z normalno kletno temperaturo, drugi zaboju pa v drugo klet blizu ledenice, kjer je — seve — temperatura precej nizka. Ko smo vino rahli, pa smo na začudenje videli, da je vino iz prve kleti z zmerno toploto obdržalo svojo čistost in svoj lesk, vino v steklenicah iz druge, precej mrzle kleti pa je kazalo nekake peščenaste motnje, je postalo kalno. Zakaj vina v mrzlih kletih postanejo kalna in kako taka vina popraviti? Kakor zvem, je vino bilo modro čiščeno in bi tako pripravljeno vino, kakor sem to že čital, ne smelo postati kalno?

Odgovor: Od Vas opisani pojav, da je prej docela čisto vino v mrzli kleti začelo izločati peščenaste oborine in je postalo kalno, je v danih razmerah povsem naraven razvoj v vinu. Mlado vino namreč še vsebuje precejšnje vsebine vinskega kamna v

gari liter na dan, ostanek pa naj pride pod kontrolo kakor je pri nas gostilničarjih slučaj. Kar se v malem proda, naj brezusmiljeno pride pod banovinsko in občinsko trošarino. Kako se homo gostilničarji, ki imamo zraven taks še zgradarino, pridobnino, poslovni davek, obe trošarini itd., oddahnu! Občinske doklade, ki so za nas trikrat previsoke, bodo nižje, ker bo trošarinski dohod najmanj potrjen.

Eden krčmarjev v imenu vseh iz vinorodne fare na Spodnjem Štajerskem.

Šušmarstvo po trgovinah

Ni zadosti, da se prodaja vino po vinogradnikih in prekupčevalcih v vseh mogočih oblikah in krajih, temveč se šušmarstvo izvaja tudi od raznih nevestnih trgovcev. Iz številnih krajev dravske banovine prejemo obvestila, da se pečajo ti in oni trgovci z nadrobno prodajo alkoholnih pijač in strežejo z njimi svoje goste kar v lokalu. V bližini Šmarne gore pri Ljubljani se je neki trgovec nedavno osamosvojil, pa je že začel šušmariti s prodajo vina in žganja tako, da n. pr. samo v soboto proda za 1000 Din alkoholnih pijač. Isto opazimo na Koroškem, na Štajerskem in v delavskih revirjih, kjer se mešajo trgovci v naše postojanje.

Prosimo vse gostilničarje, da pazno zasledujejo početje takih brezvestnih trgovcev, ki delajo sramoto trgovskemu stanu in se jih naj brezobzirno naznanja pristojni finančni kontroli in sreskemu načelstvu, najbolje pa je, če prijavljajo take slučaje neposredno zvezni pisarni. Bodite uverjeni, da bomo podvzeli vse potrebne korake, da občutijo taki trgovci vso ostrost točilnih in obrtnih predpisov. Obžalujemo, da moramo take očitke iznašati v časopisu, vendar je položaj, v katerega je gostilničar zašel vsled raznovrstnega šušmarstva neznošljiv in moramo radi tega začeti brezobzirno borbo.

Čitajte naredbo g. ministra trgovine, s katero se najstrožje prepoveduje prodaja alkoholnih pijač na drobno v trgovinah!

Novi grobovi

† **Kincl Avgust**, posestnik, trgovec s senom in gostilničar v Sv. Juriju ob juž. žel. je umrl dne 13. januarja v 57. letu svoje starosti. Pokojnik je bil zvest in agilen član ter vzoren gospodar in družinski oče. Kako zelo je bil med ljudstvom priljubljen in spoštovan, je najbolj pričal njegov pogreb,

katerega so se udeležili od blizu in daleč številni njegovi prijatelji in znanci. Mir njegovi duši! Ostalim naše sožalje!

† **Bončar Matija**. Dne 11. januarja 1936 je umrl v starosti 64. let posestnik in gostilničar g. Matija Bončar. Rojen je bil 24. februarja 1871 v Dobrunjah. Kot bivši poštni podurad-

nik je prevzel leta 1924. po svojem umrlem bratu Antonu posestvo, pekovsko in gostilniško obrt na Sv. Petra cesti št. 41. Udejstvoval se je dolga leta v upravi gostilniške zadruge in bil vnet pobornik za vsak strokovni napredek. Kot vrl narodnjak in poštenjak je imel odprte roke za vsa narodna in kulturna društva ter za reveže in sirote. Bil je dober družabnik, prijatelj in svetovalec svojim znancem. Pokojnika so v obilnem številu spremili na zadnji poti njegovi stanovski tovariši. Preostalim naše iskreno sožalje!

† **Ivan Benčina**, gostilničar in posestnik, ki je nedavno preminul v Starem trgu pri Rakeku.

raztopljeni obliki. V hladnih, mrzlih vinih, tedaj pri nižjih temperaturah pa postaja vinski kamen vedno manj topljiv in se izloča iz vina v obliki finih kristalčkov, ki napravijo vino motno. In tako si moremo razlagati, zakaj vino drugega zaboja ni postalo kalno, ker se v topleji odnosno ne premrzli kleti vinski kamen ni mogel izločiti iz vina. Iz tega sledi, da vina, bodisi v buteljkah bodisi v sodih, ne smemo držati v kletih, ki so premrzle, sicer nam sčasoma postanejo motna; še manj pa smemo držati vina v kletih s previsoko temperaturo, ob kateri lahko napadejo vino razni škodljivi mikroorganizmi, ki povzročijo boleznin in druge pokvare vina. Kakor smo o tem že pisali, naj ima klet bolj enakomerno temperaturo, kolebanje temperature naj ne bo preveliko; poleti naj bi ne znašala toplina kleti ne nad 16° C, pozimi pa ne pod 10° C, četudi bela vina prenesejo še za malenkost nižjo temperaturo.

Vina, ki so bila pravilno čiščena po Möslingerju, res obdržijo svojo čistost, svoj lesk, se več ne skalijo. More pa se zgoditi to največ pri mladem vinu, ki vsebuje še večje količine vinskega kamna in če ga pohranjujemo v premrzlih prostorih. Ker v tem slučaju ni drugih vzrokov za motnje, Vam priporočamo, da takoj spravite le-to vino v drugo klet

z normalno gori označeno kletno temperaturo in vino se bo brzkone samo očistilo, ker se bodo kristalčki vinskega kamna izločili iz vina, tvorili v steklenici malenkosten vsadek (depôt), ki ne bo nič motil čistosti vina. Če pa tudi ta postopek ne bi pomagal in bi se vino prav nič ne sčistilo, tedaj ne preostaje drugega, nego da steklenice izpraznimo v primerno velik sodček in vino tukaj pustite tako dolgo, da se bo samo očistilo, nakar ga ponovno pretočite v steklenice.

Vprašanje K. S. v L. Zakaj izdelujejo steklenice za buteljna vina v raznih barvah (zelenkaste, rdečkaste, modrikaste i. dr.), zakaj niso svetloprozorne?

Odgovor: Vzrok, da izdelujejo steklenice za buteljna vina v raznih barvah, je največ v tem, ker se v barvanih steklenicah morebitne manjše motnje vina tako hitro ne opazijo in se nam tako vino na prvi pogled zdi čisteje. V svetlozelenih se motnje lažje opazijo kakor v rjavkastih steklenicah, v katerih se vidi vino čisteje, kakor v resnici je; obe ti barvi veljata bolj za bela vina. Za črnilno in rdeča vina so najboljše steklenice temnozelené barve.

Vprašanje S. P. v B., p. M. Imel sem 300 litrov bolj kislega vina, ki sem ga razkisal z ogljikovokislím apnom. Razkisanje se mi je prav lepo posrečilo, vino je mileje po oku-

† **Modič Ludvik**, gostilničar in posestnik na Bloški polici je umrl dne 8. februarja 1936. Pustil je 8 neprekrbljenih otročičev, katerim izrekamo sožalje. — Združenje gostilničarjev v Starem trgu pri Rakeku.

† **Ruech Karl**, predsednik Združenja v Trziču je v prvih dneh meseca februarja t. l. izdihnil svojo blago dušo. Rojen je bil na Polšniku pri Litiji leta 1856. V Trziču se je izučil usnarstva, nakar je začel po poroki z go. Ribnikarjevo trgovino. V nekaj letih marljivega dela je prezidal staro poslopje in otvoril gostilno v letu 1892. Bil je tudi član občinskega odbora v Trziču ter predsednik gostilniškega združenja od njegove ustanovitve, t. j. od leta 1911. dalje. Naj v miru počiva!

† **Šušteršič Jožefa**. Soproga zveznega odbornika in predsednika Združenja za ljubljansko okolico ga. Jožefa Šušteršič je umrla 22. februarja 1936. Pogreb nepozabne pokojnice, ki se je z vso vnemo udeleževala združenega gibanja in bila tudi odbornica novo ustanovljenega društva »Gospodinjstva šola za gostilničarske gospodinje«, je pričal o njeni veliki priljubljenosti v najširšem krogu prebivalstva. Žalujemo izrekamo naše globoko sožalje!

Razno

Združenje gostilniških podjetij v Vojniku bo na svečan način proslavilo dne 16. marca v Vojniku 50-letni jubilej svojega obstoja. Že sedaj pozivamo združenja, posebno ona, ki so v bližini, kakor tudi vse članstvo, da se svečanosti udeležijo v največjem številu.

Nedeljske povratne karte — važno za izletnike in turiste. Zveza za tujski promet (»Putnik«), Ljubljana sporoča: S 1. aprilom 1936 stopa v veljavo nova odredba Generalne direkcije državnih železnic glede nedeljskih povratnih kart, in sicer: a) nedeljske povratne karte veljajo za vse relacije od 11 do 250 km; b) za otroke od 4 do 10 let in mlajše, za katere se zahteva poseben sedež, se plača polovična nedeljska povratna karta; c) če potnik prestopi v brzovlak, se smatra nedeljska povratna karta kot vozna karta po normalni ceni in mora potnik plačati celo doplačilo za brzovlak, kakor pri odhodu tako tudi pri povratku. Če pa prestopi v višji razred, plača pri odhodu in na povratku razliko med normalnimi voznimi cenami. d) Potovanje se lahko nastopi v soboto ob 12. uri in se mora končati najkasne-

je v nedeljo ob 24. Vrniti se more šele v nedeljo, najkasneje pa v ponedeljek do 12. ure, in sicer tako, da je potovanje končano v ponedeljek ob 12. uri. e) Če med 12. in 13. uro ni nobenega vlaka, se lahko nastopi potovanje z vlakom, ki odhaja med 11. in 12. uro. f) Pri vožnji tja potnik lahko podaljša potovanje do ene nadaljnjih postaj, vendar ne sme ta postaja biti od odhodne oddaljena več kakor 250 km. V tem slučaju se plača za podaljšano progo vozna cena nedeljske povratne karte z doplačilom Din 1.— Na povratku uživa potnik brezplačno vožnjo na podlagi doplačila v zvezi z nedeljsko povratno karto. Če pa je nova postaja oddaljena od odhodne preko 250 km, se plača za daljšo progo normalna vozna cena z doplačilom Din 1.—, nedeljska povratna karta se pa odvzame. g) Povratek se prične lahko iz kate-rekoli postaje, če je bližja prvotni odhodni postaji. Ako se potnik vrača po drugi progi kakor je prišel, in je ta krajša, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte, če je pa daljša, mora doplačati razliko med normalno vožno ceno za progo, katere se na povratku posluži in za progo, na katero se glasi prvotna karta. h) Če ni potovanje nazaj končano v ponedeljek ob 12. uri, plača potnik za progo od postaje, kjer se je nahajal ob 12. uri, pa do prvotne odhodne postaje normalno vožno ceno, če pa se je nahajal ob 12. uri med dvema postajama, plača normalno vožno ceno od prve prihodnje postaje. Če pa se potnik ne vrača v ponedeljek ob 12., zgubi nedeljska povratna karta veljavnost. i) **Prekinitev vožnje ni dovoljena.** Če se vožnja prekine, ne velja nedeljska povratna karta za ostali neprevoženi del proge.

Kdaj je smatrati žganje za špirit ter popisati evidence žganja z jakostjo nad 50% do potrošnje? Finančno ministrstvo, oddelek III. br. 83.960 z dne 29. novembra 1935. je objavilo, da se začne v pogledu svoječasnega razpisa, glasom katerega se za žganje smatrajo samo oni destilati sadja, grozdja itd., ki pri proizvodnji ne vsebujejo več od 50% alkohola in ki imajo značaj sadnega žganja, postopati po tem razpisu šele od 1. februarja 1936. dalje.

Maloprodaja tobačnih izdelkov po gostilnah. Pravilnik za maloprodajo tobačnih izdelkov od 30. decembra 1935. br. 51.397/I predvideva v čl. 8. prodajo tobačnih izdelkov po javnih lokalih tako-le: »V gostinskih obratih (kavarne, gostilne, krčme itd.) lahko podjetnik ali uslužbenec prodaja gostom tobačne izdelke brez posebnega dovolila, vsekakor pa po odrejeni monopolski ceni in brez pra-

lim apnom. Včasih se počrnela vina sama očistijo, da se črne oborine polagoma izločijo in sesedejo na dno soda. Običajno pa čistimo počrnela vina z 12 do 15 grami želatine in predhodnim dodatkom 6—9 gramov čreslovine na 1 hl vina. Najbolje je, da napravimo najprej preizkus v malem. Kako se vino čisti z želatino s predhodnim dodatkom tanina, pa smo že opetovano na tem mestu za-beležili.

Vprašanje K. S. v R., p. A. Vino, približno 150 litrov, je bilo nekaj časa v sodu, kjer je bilo prej žganje in ima sedaj močan duh in okus po žganju. Kako pozdraviti vino, ki ima duh in okus po žganju?

Odgovor: Če leži vino v sodu, v katerem je bilo prej žganje, se kmalu navzame tako močno duha in okusa po žganju, da je čisto popolnoma neuporabno. Okus po žganju le težko, popolnoma pa ga sploh ne moremo iz vina odstraniti. Če je duh in okus po žganju v vinu le še malo razvit, ga moremo vsaj delno odstraniti iz vina s posnetim mlekom ali z eponitom, popolnoma pa sploh ne. Vino pa, ki močno diši po žganju, je najbolje predestilirati v žganje.

Oglašujte!

vice na provizijo, ki jo imajo malo-prodajalci. Ni pa prepovedano prejemati napitnino, ako jo gost prostovoljno ponudi.»

Gostilničarji in gostilničarke, prijavljajte svoje hčerke le v »Gospodinsko šolo za gostilničarske gospodinje«, ki je pod vodstvom državnih in strokovnih učiteljic in ki je edina te vrste v državi. Pričetek novega šolskega leta v septembru 1936. Vsa pojasnila daje društvo »Gospodinske šole za gostilničarske gospodinje«, Ljubljana, Privoz 11.

Podučni izlet v Nemčijo. Uprava »Gostilničarskega vestnika« priredi za članstvo zvezne organizacije 10-dnevni podučni izlet v Nemčijo. Odhod 18. junija, povratek 29. junija v jutro. V programu je obisk mest München (Izlet okoli Tengersee), Frankfurt, Rudesheim, vožnja s parnikom po Reno skozi najlepši del Renske doline. Obed na parniku. Bonn. Vožnja na Drachensfels s prekrasnim razgledom po Renski dolini, Köln, Hamburg, vožnja po luki, ogled oceanskega parnika, izlet na otok Helgoland (12-urna vožnja po Severnem morju), izlet na Blankenese, 3 dni v Berlinu, ogled Potsdama, Nürnberg. Reflektanti za izlet naj se obrnejo po podrobne informacije na upravo »Gostilničarskega vestnika«. Prehrana in prenočišče v prvorazrednih hotelih in restavracijah.

Vinski sejem in vinska razstava v Novem mestu. Podružnica vinarskega društva v Novem mestu priredi dne 10 marca letos vinski sejem, združen z vinsko razstavo v salonu hotela Windischer v Kandiji (Novo mesto). Na tem vinskem sejmu bodo razstavljena predvsem vina novo-meškega sreza, poleg tega pa tudi vina srezov Crnomelj in Metlika, kletarske zadruga v Metliki in vina vinogradnikov sodniškega okraja Mokronog. Ta vinski sejem ima namen seznaniti javnost z vinskimi produkti Dolenjske ter nuditi priliko vinskim kupcem izbiro vina v najširšem obsegu. Vsak se bo lahko prepričal, da naša dolenjska vina ne zastajajo za drugim in jih v nekem pogledu celo nadkriljujejo. Poučna pa bo ta prireditve v tem, kaj se da s primernim trsnim izborom in umnim kletarenjem doseči. Vsi vinski trgovci in gostilničarji so tem potom na poset te važne prireditve vlnudno vabljeni in zelo dobrodošli!

Nabavne knjižice mesarjev za meso, oddano gostilničarjem, hotelirjem itd. Dravska finančna direkcija v Ljubljani je z odlokom z dne 16. januarja 1936., št. 25.639/T izjavila, da bi se mesarji za meso, dobavljeno gostilničarjem in hotelirjem, ljudskim kuhinjam itd. lahko posluževali kreditnih knjižic, ker te osebe niso pravi preprodajalci, ki bi dobavljeno meso kot tako naprej prodajali, ampak prodajajo samo jedila, ki jih morajo iz nabavljenega mesa šele pripravljati. Poleg tega je upoštevati še dejstvo, da se plačuje itak računski taksa od gostov, ko konzumirajo ta jedila. Končno je upoštevati, da je od dobavljenega mesa vedno gotova nedoločena količina namenjena tudi neposredni uporabi po gostilničarju, hotelirju itd. in njegovi družini ter služabništvu in da je ta neposredni konzum v izvensezonskem času celo večji, kakor posredni.

**Prodajanje pod lastno ceno — ne-
lojalna konkurenca.** Z ozirom na stavljeno vprašanje, če je ponujanje blaga pod lastno ceno označiti kot ne-lojalno konkurenco, je odgovorilo trgovinsko ministrstvo naslednje: Ponujanje blaga pod lastno ceno spada, v kolikor je tako postopanje v nasprotju z običaji in trgovinskim prometom in povzroča škodo ostalim konkurentom, v delokrog zakona o pobijanju ne-lojalne konkurence in sicer splošnih določb v § 1., ki veljajo za vse primere ne-lojalne konkurence, ki niso v naslednjih §§ izrecno navedeni. Zato smatra trgovinsko ministrstvo, da ni potrebno za pobijanje tega zla izdati posebno uredbo z zakonsko močjo, ki naj bi dopolnila zakon. Bolje je, da se prepusti sodiščem in pravdorekom, da to

Aleksander Klešič,

novooizvoljeni predsednik Gostilničarskega združenja v Mariboru.

Ivan Hönlmann,

novooizvoljeni podpredsednik Gostilničarskega združenja v Mariboru.

splošno določbo uporabijo po potrebah gospodarskega življenja in po značaju posameznega primera, za kar so v prvi vrsti poklicane gospodarske zbornice in korporacije, da v interesu svojih članov iznesejo konkretne primere.

Gostinstvo v Vrbaski banovini. Vrbaska banovina ima 1.040.100 prebivalcev in obsega 20.426 km². V tej banovini se nahaja 2.173 gostinskih obratov, ki so razdeljeni na sledeča podjetja: bosanskih kavarn 1.244, gostiln 459, krčem 352, prenočišč 88, hotelov 6 in 5 restavracij.

Kako se nadaljuje gostilniška obrt po vdovi ali po mladoletnih dedičih? Trgovsko ministrstvo je z odredbo II. Br. 18.106 od 7. 6. 1935 predpisalo v smislu § 14. obrt zak. sledeči postopek pri nadaljevanju obrata po vdovi ali mladoletni deci. Po toč. 1. istega pojasnila mora pozvati pristojno združenje najkasneje 15 dni pred potekom 3. meseca po smrti imetnika obrata njegovo vdovo, odnosno varuha mladoletne dece, da se izjavijo, ali hočejo nadaljevati dotično obrt ali ne. O tem se mora takoj obvestiti pristojno sresko načelstvo in Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Ugotovljeno je, da nekatera združenja sicer prijavljajo smrt podjetnika, ne prijavljajo pa naznačene izjave vdove odnosno varuha. Na podlagi te prijave izdajajo sreska načelstva odnosno obrtne oblasti odločbo glede črtanja obrata v registru.

Društvom in organizacijam. Uprava ljubljanskega velesejma vabi vsa naša društva, stanovske, kulturne, sportne in gospodarske organizacije, da svoja zborovanja, ankete, izlete in prireditve postavijo v dobo, ko bodo imeli letošnji spomladanski velesejm, t. j. med 30. majem in 11. junijem.

Hči bivšega ministrskega predsednika Izabela Macdonald je kupila staro gostilno, v kateri toči samo pivo. V tej gostilni je zaposlila v prvi vrsti bivše uslužbenke njenega očeta.

Akad. slikar g. H. Smrekar je zaprosil zvezno upravo, da mu razproda pri gostilničarjih poznano reprodukcijo slike »§ 13. Kibic molči!«. Komad stane 6.— Din s poštnino vred.

Objavljanje prodajalcev slabega vina. Zaradi obveščanja širše javnosti o delu državne kontrolne službe po vinskem zakonu bo kmetijsko ministrstvo v bodoče objavljalo imena prodajalcev vinskega pridelka, katerih vina so nadzorni organi po vinskem zakonu poslali enološkim postajam v analizo in so postaje s kemično analizo ugotovile, da njihova vina niso pravilna, da so bolna, ponarejena, da so pridelani hibrid ali da iz kakršnihkoli drugih razlogov ne ustrezajo vinskemu zakonu. To objavljane se bo vršilo vsake tri mesece, ko dostavijo enološke postaje ministrstvu svoje vinske analize in ko pristojna sodišča izrečejo o tem kazni.

Letna skupščina »Gostilničarske pivovarna v Laškem«. Dne 14. jan. je bila v Laškem glavna letna skupščina »Gostilničarske pivovarne v Laškem«. Skupščine se je udeležilo 29 delničarjev, ki so zastopali 248 delnic. Vodil je skupščino predsednik Majcen, ki je v svojem poročilu poudarjal, da pivovarna ni mogla začeti s svojim delom samo zato, ker je velik del njene glavnice zamrznjen in ker tudi Prva brnska strojna tvornica ni dobavila potrebnih strojev. Upravičeno upanje pa je, da bo mogla pivovarna v kratkem času začeti z delom. Tehnično poročilo je podal inž. Uhliř, ki je poročal, da so vsa tvorniška poslopja že popolnoma zgrajena in da čaka samo še na montiranje strojev. Zaradi zamrzlih terjatev bo treba prvotni obseg obratovanja pivovarne nekoliko zmanjšati ter bo v začetku kapaciteta pivovarne samo 5 do 10 tisoč hl piva, kasneje pa se bo dvignila na 50.000 hl. Iz bilance je razvidno, da je bilo dosedaj plačane osnovne delniške glavnice za skoraj sedem milijonov Din, kar je za današnje čase gotovo zelo lepa vsota. Soglasno so bili zopet izvoljeni v upravni odbor in v nadzorstvo vsi trije člani, katerim je po pravih potekla funkcijska doba.

Sladkorne tvornice nameravajo povišati ceno sladkorju. Pred kratkim je bila v Beogradu konferenca ravnateljev yseh sladkornih tvornic v Jugoslaviji, privatnih in državnih, ki imajo svoje združenje. Na tej konferenci so razpravljali tudi o ceni sladkorja. Kakor poroča beograjska »Politika« so na tej konferenci sklenili, da bodo povišali ceno sladkorju za 30 par pri kg. Povišana cena bo veljala za prodajo grosistom. Koliko pa bo cena povišana v drobni trgovini, ni znano. Neglede na to, ali je savez upravičen sklepati o takih stvareh, ki spadajo v področje kartelov, ki morajo biti prijavljeni, se nam zdi v sedanjem trenutku tak sklep skrajno neumesten. Pri nas je zaradi visoke cene sladkorju konsum padel na minimum in spadamo danes med evropskimi državami glede povprečnega konsuma sladkorja na prebivalca skoro na zadnje mesto. Vrhu tega so se znova pričele kopičiti zaloge sladkorja in bo treba prihodnje leto znova reducirati sejanje sladkorne pese. Po podatkih Združenja jugoslovenske sladkorne industrije je znašala produkcija v lanskem kampanji 809.100 meterskih stotov sladkorja nasproti 630.220 stotom v prejšnjem letu. Ker so pa tvornice vstopile v novo sladkorno kampanjo 1935/36 z neprodano staro zalogo 300.000 stotov, imajo za tekočo kampanjo na razpolago 1.110.000 stotov sladkorja, dočim cenijo domačo konsumno potrebo na največ 700.000 stotov. Računati je torej s tem, da bodo zaloge ob koncu tekoče kampanje 1935/36 zopet večje in da bodo znašale preko 400.000 stotov sladkorja. Povišanje 30 par pri kg predstavlja za sladkorne tvornice povečanje do-

hodkov za 21 milijonov Din na leto. Kam naj pelje ta politika naših sladkornih tvornic, ki se ji žal pridružujejo tudi državne sladkorne tvornice, namesto da bi vplivale kot regulator cene na našem trgu, saj imajo le v takem primeru svoj smisel obstoja kot državna podjetja. Vsa naša javnost že leta in leta zahteva, da bi država znižala ogromno trošarino, tvornice pa previsoko ceno, kar naj bi omogočilo tolikšno pocenitev sladkorja, da bi se pri nižji ceni povečal konsum. Le po tej poti bi prišli tudi k zmanjšanju starih zalog, ki jih nosimo iz leta v leto, obenem pa bi omogočili povečanje posevkov sladkorne pese. Namesto znižanja pa se nam sedaj obeta povišanje cene, in to navzlic temu, da je bilo po ugotovitvah komisije, sestavljene iz predstavnikov finančnega, kmetijskega in trgovinskega ministrstva, v tvornicah ugotovljeno, da je lanska pesa imela okrog 15% uporabnega sladkorja, t. j. za 1.5 do 2% več nego zadnja leta. Res je sicer, da bodo morale sladkorne tvornice glede na to višjo vsebino sladkorja še nekaj doplačati producentom za peso, vendar pomeni visoka vsebina sladkorja navzlic temu doplačilu za tvornice ugodnejše produkcijske pogoje in večjo rentabilnost. Končno bi bilo treba vendar enkrat ugotoviti, ali obstoja kartel sladkornih tvornic, ki mu pripadajo tudi državne tvornice, ali ne. Čas bi bil, da se enkrat razčisti naloga naših državnih tvornic, ki bi morale predvsem stremeti za tem, da ščitijo interese splošnosti in da vplivajo na trg kot regulator cene.

Pred emisijo drž. blagajniških zapiskov. 26. II. se je pričel vpis novih državnih 4% trimesečnih blagajniških zapisov, ki jih bo država izdala v višini 200 milijonov Din. Že pred dnevi, ko je bil objavljen sklep finančnega ministra o tej emisiji, se je pogrešalo navedbe o tem, kakšen bo emisijski tečaj. Izražala se je domneva, da bodo boni izdani ali pari, odnosno da bo znašal emisijski tečaj 100%. Beograjski »Privredni pregled« pa sedaj poroča, da bo znašalo obrestovanje teh zapisov 5%, kar bi ustrezalo 4% obrestni meri emisijskemu tečaju 99.75%. Docela pogrešna pa se nam zdi nadaljnja trditve tega lista, češ, da bo znašal emisijski tečaj 97%, kajti pri takem emisijskem tečaju bi znašalo obrestovanje glede na trimesečni rok nič manj nego 16%. Na 100 Din kapitala bi namreč vpisnik dobil za 3 mesece 1 Din obresti in 3 Din dobička pri emisijskem tečaju, skupaj torej 4 Din na četrt leta ali 16 Din na leto. Tu gre najbrž za pomoto, ker ni verjetno, da bi bil emisijski tečaj pri tako kratkoročnem papirju izpod 100.

Vloge v tuji valuti se spremene v dinarske vloge. Na predlog Narodne banke in na osnovi čl. 9 pogodbe med državo in Narodno banko za izvršitev zakona o denarju in čl. 11 pravilnika za ureditev prometa z devizami in valutami, je finančni minister odredil: 1. da se imajo vse vloge in terjatve v tuji valuti izpremeniti v vloge in terjatve v dinarjih po uradnem tečaju z dodatkom uradne premije, in sicer pri vložnih knjižicah kakor pri tekočih računih. 2. Da se od te pretvoritve izvzamejo finančne terjatve inozemcev. V spornih primerih odloči o tem, kateri zneski se imajo smatrati za finančne terjatve inozemcev, Narodna banka sporazumno s finančnim ministrom. 3. Da se pri pretvoritvi izvzamejo tudi vloge naših izseljencev, ne glede na njihovo bivališče. V spornih primerih, kdo se ima smatrati za izseljenca, odloči ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Vloge donosilca se smatrajo kot izseljenke vloge. 4. Da so vsi denarni zavodi dolžni ponuditi svoje zaloge deviz Narodni banki po uradnem tečaju in premiji, in sicer takoj po razglasitvi tega odloka. 5. Narodna banka se pooblasti, da izda po potrebi navodila in pojasnila o izvrševanju tega odloka.

IZOBRAZBA PREBIVALSTVA V NAŠI DRŽAVI. Državni statistični urad objavlja, da so pri zadnjem ljudskem štetju v Jugoslaviji našeli 55.4%

pismenih in 44.6% nepismenih prebivalcev. Dravska banovina ima največ pismenega prebivalstva, in sicer 94.5%, najmanj pismenosti pa je v Vrhbaski banovini. Narodnih šol je bilo v državi 8.626, učiteljev in učiteljic 27.369, učencev in učenk pa 1.309.000.

Pred povišanjem potniške tarife. Beograjski »Privredni pregled« poroča, da pripravljajo v prometnem ministristvu povišanje potniške železniške tarife za 10 do 14% in bi to povišanje stopilo v veljavo 1. aprila. Po informacijah tega lista zahtevajo to povišanje neki interesenti, ki želijo doseči znižanje blagovne tarife za nekatere vrste blaga. Izpadek dohodkov zaradi tega znižanja naj bi se nadomestil s povišanjem potniške tarife. — Kakor znano, je lani železniška uprava precej znižala potniško tarifo, kar je imelo za posledico občutno povečanje frekvence na naših železnicah. Navzlic povečanemu prometu pa so dohodki zaostali in so znašali v prvih devetih mesecih lanskega leta le 365.2 milijona Din, to je za 30.6 milijona Din manj nego v istem razdobju prejšnjega leta.

Naša monopolna uprava se poslužuje tujih ladij in tujih luk. Naša trgovinska mornarica je lani proti koncu leta ponovno zašla v težko krizo, ker je prenehal izvoz v Italijo. Sedaj se z vsemi silami bori, da dobi vsaj one prevoze blaga, ki prihajajo k nam iz drugih držav. Trgovinsko ministristvo je že lani podprlo prizadevanje pomorskih krogov, da se bolj zaposli naša mornarica, in je izdalo razpis, ki pravi, da naj oblastva vplivajo na gospodarske kroge, da bi prevoz blaga poverili po možnosti samo domačim paroplovnim družbam. Žal pa se tega načela ne drži naša uprava monopolov, ki vrši prevoze za potrebe vzhodnih krajev naše države preko rumunskih luk in z rumunskimi parniki, za potrebe južnih krajev pa preko Soluna in z grškimi parniki. Naše paroplovne družbe so napravile sedaj primerne korake, ki gredo za tem, da se ta praksa ukine.

Jugoslavija v svetovni statistiki avtomobilizma. Po statistiki za leto 1935. so imele Zedinjene države lani 23.8 milijona avtomobilov, Francija 1.88 milijona, Anglija 1.70, Kanada 1.04, Nemčija 0.72, Avstralija 0.54, Italija 0.33, Argentina 0.33, Nova Zelandija 0.17, Španija 0.16, Belgija 0.15, Švedska 0.14, Danska 0.12, Japonska 0.11 in Češkoslovaška 0.11 milijona avtomobilov. V vseh ostalih državah se giblje število avtomobilov izpod 100.000, tako v Švici 86.000, v Norveški 58.000, v Avstriji 37.300, v Rumuniji 35.000, v Finski 34.800, v Portugalski 32.000, v Poljski 26.100, v Madžarski 16.900, v Grčiji 15.000, v Jugoslaviji 10.900, v Turčiji 7.800 in v Bolgariji 3.500. V razmerju s številom prebivalcev imajo seveda največ avtomobilov Zedinjene države, kjer pride na en avtomobil pet prebivalcev. Takoj za Zedinjenimi državami sledi Nova Zelandija, kjer pride 9 prebivalcev na en avtomobil, in Avstralija, kjer pride na avtomobil 11 prebivalcev. Nadalje pride povprečno na en avtomobil: v Franciji 22 prebivalcev, v Angliji 27, v Dansk 30, v Argentini 36, v Švici 41, v Južni Afriki 42, v Švedski 45, v Nizozemski in Norveški 50, v Irski 60, v Kanadi 79, v Nemčiji 90, v Finski 115, v Italiji 127, v Češkoslovaški 137, v Španiji 138, v Avstriji 181, v Portugalski 206, v Grčiji 420, v Madžarski 510, v Latviji 600, v Japonski 830, v Poljski 950, v Rusiji 1100, v Litvi 1130, v Jugoslaviji 1290, v Turčiji 1600, v Bolgariji 1600.

Svetovna trgovina v lanskem letu. Po februarjem poročilu tajništva Društva narodov se je vrednost svetovne trgovine, računane v zlatu, lani po petih letih nazadovanja prvičkrat nekoliko povečala in sicer za 1.7%. V primeru ze letom 1929. je znašala lani zlata vrednost svetovne trgovine komaj dobro tretjino, namreč 34%. Po količini padec ni tako znaten, kar je razumljivo, saj so v zadnjih letih cene v zlatu precej nazadovale. Po količini se je svetovna trgovina pričela zopet dvigati že leta

1933. in 1934., lani pa beleži povečanje za 3%. Svetovna trgovina je pri tem znašala v lanskem letu 7.4% količine iz leta 1929. Nazadovanje obsega zunanje trgovine so zabeležile lani predvsem Švica, Nizozemska, Francija, Finska, Nemčija in Danska.

Kateri narod pije največ čaja? Izmed evropskih narodov popije največ čaja angleški narod. Po statistiki, ki jo prinaša neki angleški list, pride na vsakega Angleža 1.800 čaj čaja letno, na Amerikanca 400, na Rusa 275, na Nemca 36, na srednje evropejske narode 20, na Francoza 17, in na Italijana samo 1 čaša čaja letno. V statistiki pa se ne nahajajo podatki o azijskih narodih, kjer je čaj doma.

Beđa čeških podeželskih gostilničarjev. V nekem pokrajinskem češkem listu čitamo pritožbe, češ, da rastejo cene mesu in vsem poljskim pridelkom, cene v gostilnah pa morajo ostati iste, ker je konzument popolnoma obubožan. Neko gostilin. združenje se v tem listu pritožuje nad velikimi davki, ki so se vkljub vedno slabejšemu prometu povišali za 100 in več odstotkov. Tako n. pr. navaja obdavčitev nekega podeželskega gostilničarja, ki je imel l. 1932. 124.257.20 Kč prometa in mu je bila davčna osnova ocenjena z 12.900 Kč, pridobnina pa mu je bila odmerjena z 247 Kč. Isti gostilniški obrat je imel v letu 1933. 96.000 Kč prometa, plačati pa je moral samega državnega davka 530 Kč, v letu 1934. je imel isti obrat 102.000 Kč prometa, državni davek pa mu je bil predpisan z 765 Kč. Naravno, da je precejšnja razlika med obdavčitvijo iz leta 1932. in 1934., vendar se z ozirom na obdavčitev naši češki tovariši z nami niti primerjati ne morejo. Veliko pritožb je tudi proti vsakovrstnim kartelom, saj imajo sladkorni kartel, kvasni kartel, kartel za kis, pivovarniški kartel, škrobni kartel, sladni kartel itd. Bolečine češkega gostilničarstva se tedaj mnogo ne razlikujejo od naših.

»Vsak gostilničar je poslanik Nemčije«. Kakšna važnost se polaga v Nemčiji gostilničarskemu stanu, naj sledi iz opisa občnega zbora gostilničarskega združenja za srez Schon-gau. Na tem občnem zboru se je priglasi k besedi tudi sreski načelnik, kateri je držal navzočim gostilničarjem predavanje o pomenu tujskega prometa. Povdaril je, da se čujejo čisto pritožbe, da se v njegovem okraju tujski promet ne more razviti. Pri tem se navajajo različni razlogi. Nekateri trdijo, da je temu kriva slaba prehrana, ki se dobiva v gostilniških podjetjih. Gostilničarji se morajo toraj prilagoditi tem zahtevam in se v svoji stroki izobraževati. V to svrhu se bodo prirejali različni tečajji od strani hotelirske šole v Kermesu, na katerih se bo gostilničar naučil vsega, kar je temeljni pogoj za razvoj tujskega prometa. Tujec se mora vsepovsodi ugodno počutiti. Zato priporoča sreski načelnik vsem gostilničarjem ne glede na starost, da obiskujejo te tečaje, ker mora vsakdo držati korak s časom. Pri pospeševanju tujskega prometa igra gostilničar največjo vlogo. Nato se je priglasi k besedi tujskoprometne zveze iz Monakovega, ki je povdarjal, da mora biti prva naloga gostilničarski stan izobraževati. Spomnil je navzoče na besede Hitlerja, češ, da je vsak gostilničar poslanik Nemčije. Dolžnost gostilničarja je, da podučí vsakega tujca, posebno če pride iz inozemstva, da je prišel v državo, kjer vlada red in mir in da se vsakdo posveča samo delu. Radi tega ima gostilničar izvršiti izvanredno važne naloge, ki pa naravno zahtevajo tudi temeljito izobrazbo. To so bile podučne besede nemških funkcionarjev nemškemu gostilničarstvu. Kaj bi bilo, če bi tudi mi zaklicali v svet, da smo neplačani poslaniki naše države? Ali bi se nam smejali?

Posredovanje služb.

Službo dobi: Sprejme se dekleta, ki bi znala vsaj nekoliko kuhati, ki bi bila zanes-

ljiva, zdrava in ki bi bila pripravljena opravljati tudi ostala hišna in vrtna dela. Ponudbe z zahtevo plače z rojstnimi podatki in spričevali naj se pošiljajo na zvezno upravo.

Službo išče:

Blagajničarka, ki je bila že 7 mesecev zaposlena v kolodvorski restavraciji, ima 4 razrede meščanske šole z maturo, stara 19 let in vajena pisarniških poslov, išče službo. Spričevala in slika na razpolago. (Pri vseh dopisih je priložiti 2.— Din v znamkah.)

Potočnja vina, piva in žganja v gostinskih obratih dravske banovine v letih 1933., 1934. in 1935.

Potočilo se je:

Leta 1933.: vina 207.266.79 hl, piva 22.896.28 hl, žganja 6.007.68 hl.

Leta 1934.: vina 190.270.96 hl, piva 25.194.36 hl, žganja 7.628.90 hl.

Leta 1935.: vina 181.498.47 hl, piva 26.793.32 hl, žganja 8.154.71 hl.

Razglasi:

Sresko sodišče v Slov. Konjicah razglasa sodbo sodišča v Slov. Konjicah, glasom katere se prepoveduje Plauc Janezu, pristojnemu v občini Loče ter stanujočemu v Klokočovniku št. 57., zahajati v krčme do 18. decembra 1937.

Sresko načelstvo v Kranju razglasa z odločbo No. 797/1 z dne 13. januarja 1936., da je sresko sodišče v Kranju prepovedalo s sodbo z dne 25. oktobra 1935 Rejcu Alojzu, roj. 18. februarja 1913, pristojnemu v Beslico, čevljarskemu pomočniku, ter Rejc Vinku, roj. 4. septembra 1911 na Jesenicah, po poklicu delavcu, bivajočemu v Cegelnici št. 16, zahajati v krčme za dobo enega leta.

Sresko načelstvo v Kranju razglasa z odločbo No. 12.322/1 od 23. decembra 1935 sodbo sodišča v Kranju z dne 10. decembra 1935, da se prepoveduje Slemc Antonu, roj. 1906 v Gradu, kovaškemu pomočniku, bivajočemu v Dvorjah št. 51 zahajati v krčme za dobo enega leta.

Sresko načelstvo v Laškem objavlja sodbo sodišča v Laškem, glasom katere se prepoveduje Pečniku Janezu, roj. 1897 v Hrastniku, zahajati v gostilne do 17. novembra 1936.

Sresko načelstvo v Slov. Konjicah razglasa sodbo, glasom katere se prepoveduje Pokeljšku Antonu, roj. 1913 v Ločah, zahajati v gostilne do 11. oktobra 1937.

Sresko načelstvo Maribor desni breg sporoča, da je sresko sodišče v Mariboru prepovedalo Rečniku Francu, roj. 26. marca 1908, po poklicu delavcu iz Sp. Hoč 72, in Rečniku Martinu, roj. 21. julija 1910, delavcu iz Sp. Hoč št. 72, zahajati v krčme od 13. septembra 1935 do 13. septembra 1937.

Sresko načelstvo v Slov. Konjicah sporoča, da je sresko sodišče v Konjicah prepovedalo Vobner Francu, roj. 17. novembra 1904 v Sp. Lažah,

zahajati v gostilne od 7. decembra 1935 do 7. decembra 1937.

Sresko sodišče v Slov. Konjicah razglasa razsodbo, s katero se je Gobec Josipu, roj. 3. marca 1915 pri Sv. Kunigundi prepovedalo, zahajati v krčme od 20. novembra 1935, pa do 20. decembra 1937.

Sresko načelstvo v Slov. Konjicah razglasa razsodbo, na podlagi katere ne sme Arbeiter Franc, roj. 27. novembra 1879 v Novi vasi, zahajati do 13. maja 1937 v krčme.

Sresko načelstvo v Celju razglasa razsodbo, na podlagi katere se prepoveduje Dobnik Francu, roj. 1907 v Čepcljah št. 7 obiskovati gostilne do 24. aprila 1936.

Posredovalnica za službe Ljubljana, Šelenburgova 7-I.

se priporoča cenj, hotelirjem, restavratierem in gostilničarjem glede dobrih kuharic, natakarič, sobaric in drugega pomožnega osobja
Dekleta, ki iščejo službe, dobe istotam ceneno prenočišče

T E L E F O N 3 0 - 5 3

Papirnate servijete in krožnike blagajniške bloke in knjige ter vse potrebščine za pisarno priporoča po najnižjih cenah trgovina s papirjem

M. Tičar Ljubljana

Šelenburgova 1 in Sv. Petra c. 26

Mimica

kako to, da imate danes tako

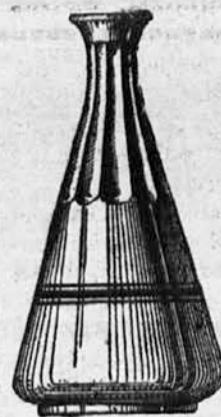
srčkano glavico?

Ja, ali ne vidite, da imam sedaj

trajno ondulacijo

in to mi je napravil

salon Navinšek, Šelenburgova 1

Zaloga stekla in porcelana
Alozij Pauschin Ljubljana

Wolfova ulica 6
Telefon 31-96

priporoča svojo veliko zalogo za gostilne, kavarnе, hotele in pensione, kakor tudi za gospodinjstva. Prevzema vsakovrstna steklarska dela.

Papirnate servijete

papirnate krožnike i. t. d. priporoča po ugodnih cenah

Franc Leskovšek

CELJE - GLAVNI TRG 16
knjigarna in trgovina s papirjem

Dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem na novo OTVORILA

GOSTILNO

v Koških 59 pri Mariboru

ter se kar najtopleje slavnemu občinstvu priporočam
Točila bom pristna domača vina ter skrbela za prvovrstno splošno kuhinjo

Hermine Voller

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko in vinsko droženko, likere i. t. d.

VELIKANSKO ZNIŽANJE CEN ZIMSKE OBUTVE IN NOGAVIC

Bata

„VITAMIN“ . LJUBLJANA
D. Z. O. Z. MASARYKOVA 46

priporoča cenj. gostilničarjem, kavarnarjem in hotelirjem svoj prvovrsten naraven
malinovec
oranžado, citronado in razne marmelade po ugodnih cenah - Zahtevajte cenik

Malo rabljene
šivalne stroje
in **kolesa** vseh vrst, ki
odgovarjajo popolnoma no-
vim, zelo poceni kupite
edino pri

„PROMET“

Ljubljana, Napoleonov trg 7
(nasproti Križevniške cerkve)

Strgulec Pavel

Prva ljubljanska tvornica žičnih
posteljnih vlog in železnih postelj
Ljubljana, Gosposvetska c. 13-Kolizej

Prožne posteljne vloge izvršujem v
vsaki dolžini in širini. Železne postelje
vseh vrst imam vedno v zalogi. Spre-
jemam popravila. Postrežba točna in
solidna. Na debelo in drobno!

Poravnajte zaostalo članarino!

Predno si nabavite
radio aparat
oglejte si bogato
zalogo aparatov pri

PHILIPS
RADIO

Typa 510 A 5+1 cevni oktodni super-
pozicijski prejemnik z vdelanim dina-
mičnim zvočnikom, avtomatična regu-
lacija fadanga, skala z izpisanimi imeni
postaj.

Cena Din 3825-
na obroke naplačilo Din 278-
in 15 obrokov po Din 270-

ZASTOPSTVU

H. SUTTNER

LJUBLJANA · ALEKSANDROVA CESTA 6

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo,
eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-
skem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in
„BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor